

הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018

פרק א': מטרת החוק

1. מטרה
חוק זה בא לתקן חוקים שונים ולקבוע הוראות נוספות כדי לשמור על מדיניות פסקלית אחראית, לעמוד בתקרת הגירעון ובמגבלת ההוצאה הממשלתית ולהגדיל את הכנסות המדינה ואת תקבוליה, זאת תוך חיזוק הצמיחה במשק, שינוי סדרי העדיפויות הלאומיים וצמצום הפערים, והכול בהתאם ליעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019.

פרק ב': רשות שדות התעופה

2. תיקון חוק רשות שדות התעופה
בחוק רשות שדות התעופה, התשל"ז-1977 –
(1) בסעיף 19 –

(א) בסעיף קטן (א), אחרי "שר התחבורה" יבוא "או שר האוצר" ובסופו יבוא "או לפי סעיף 38(ב)ז);

(ב) במקום סעיף קטן (ד) יבוא:

(ד) החלטות המועצה יובאו לידיעת שר התחבורה ושר האוצר בלא דיחוי;

(2) בסעיף 38 –

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 2 לפסקאות (1) עד (4)

כללי
לצורך יישום הסדר העברת התמלוגים מתוך הרווח השנתי הנקי של הרשות כפי שיפורט בהמשך מוצע להסדיר את הבקרה החשבונאית לגבי הרשות כפי שיפורט להלן.

לפסקה (1)

סעיף 19(א) לחוק רשות שדות התעופה קובע כי ישיבות מועצת הרשות (בפרק זה – המועצה) יתקיימו אחת לשישה שבועות לפחות או לפי דרישת שר התחבורה או שלושה מחברי המועצה. מוצע לקבוע כי ישיבה כאמור תתקיים גם לפי דרישת שר האוצר.

סעיף 19(ד) לחוק רשות שדות התעופה קובע כי "החלטת המועצה בישיבה שהתקיימה על פי דרישת שר התחבורה תובא לידיעתו בלא דיחוי". נוכח התיקון המוצע לסעיף 19(א) לחוק האמור וכדי להבטיח שיוצגו לפני שר התחבורה ושר האוצר כלל החלטות המועצה ולא רק החלטות המועצה בישיבה שהתקיימה לפי דרישה של אחד מהשרים, מוצע לקבוע כי כלל החלטות המועצה יובאו לידיעת שר התחבורה ושר האוצר בלא דיחוי.

לפסקה (2)

סעיף 38 לחוק רשות שדות התעופה, שעניינו דוחות שנתיים, קובע את חובת הרשות להגיש לשר התחבורה דין וחשבון שכולל כמה מרכיבים כמפורט באותו סעיף. כדי למנוע כפילות בין הדרישות לפי סעיף 38 האמור לבין החובה

פרק ב' נכון לסוף שנת 2017 נצברו ברשות שדות כללי התעופה (בפרק זה – הרשות) עודפי הכנסות בסך של כ-2.6 מיליארד שקלים חרושים (להלן – ש"ח).

העודפים האמורים נובעים מהכנסות הרשות מביצוע תפקידיה הציבוריים, ומכיוון שכך ראוי שעודפים אלה ישמשו לטובת הציבור באמצעות העברתם לקופת המדינה. נוכח האמור ובשים לב לשמירה על יכולת הפיתוח של הרשות, מוצע לתקן את חוק רשות שדות התעופה, התשל"ז-1977 (בפרק זה – חוק רשות שדות התעופה), ולקבוע בו כי הרשות תעביר לאוצר המדינה סך כולל של 1,200 מיליוני ש"ח בשנת 2019.

זאת ועוד, כדי להסדיר באופן קבוע את העברת התשלומים מהרשות לאוצר המדינה, מוצע לקבוע הסדר קבוע שלפיו הרשות תעביר מדי שנה לאוצר המדינה תמלוגים בשיעור של 50% מהרווח השנתי הנקי שלה, וזאת בעבור כל שנה החל בשנת 2020. לצורך יישום הסדר זה, מוצע להסדיר את הבקרה החשבונאית לגבי הרשות וכן להסמיק את שר התחבורה ושר האוצר לדרוש מהרשות דוחות על פעילותה.

כמו כן, מוצע לעגן בחקיקה פטור קבוע לנמל התעופה בן גוריון בלבד מתשלום ארנונה ותשלומים מוניציפליים אחרים, ובכך לקבע את המצב הקיים שבו נמל התעופה אינו משלם תשלומים כאמור מאחר שהוא מצוי בשטח גלילי שאינו משייך לרשות מקומית.

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 182; התשע"ז, עמ' 315.

(א) בפסקה (1), המילים "מאזן שנתי לרבות" – יימחקו;

(ב) בפסקה (2), במקום "הכנסות והוצאות, כולל" יבוא "בעניין";

(ג) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(א2) דוחות כספיים כאמור בסעיף 38א;

(3) אחרי סעיף 38 יבוא:

"דוחות כספיים 38א. (א) המועצה אחראית לעריכת הדוחות הכספיים המפורטים של הרשות ולאישורם; הדוחות הכספיים ייערכו בהתאם לנדרש לפי כללי חשבונאות מקובלים.

(ב) הוראות סעיפים 171 ו-172 לחוק החברות, התשנ"ט-1999² (להלן – חוק החברות), לעניין עריכת דוחות כספיים, החלות על חברה שאינה תאגיד מדווח, יחולו בשינויים המחויבים על הרשות, בכפוף להוראות חוק זה.

(ג) הדוחות הכספיים של הרשות יאושרו בידי המועצה, ייחתמו בשמה ויוגשו לשר התחבורה ולשר האוצר, לא יאוחר מהמועד הקבוע בסעיף 38.

רואה חשבון מבקר 38ב. (א) שר התחבורה ושר האוצר ימנו לרשות רואה חשבון מבקר (להלן – רואה החשבון המבקר), לפי המלצת הוועדה שמונתה לפי סעיף 44(ג) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975³ (להלן – חוק החברות הממשלתיות), ככל שתמליץ, שיבקר את

ד ב ר י ה ס ב ר

שונוות לגבי דוחות כספיים של חברה שאינה תאגיד מדווח, כלומר חברה שניירות הערך שלה אינם נסחרים בבורסה או רשומים בה למסחר או חברה שניירות הערך שלה הוצעו לציבור על פי תסקיף. מוצע להחיל הוראות אלה על הרשות, בשינויים המחויבים ובכפוף להוראות חוק רשות שדות התעופה ובכלל כך ההוראות לעניין מועד הגשת הדוחות כאמור בסעיף 38א(ג) המוצע. במסגרת זו, מוצע, בין השאר, להחיל את סמכות שר המשפטים כאמור בסעיף 171(ד) לחוק החברות לקבוע הוראות שונות לעניין הליך אישור הדוחות, זהות החותמים על הדוחות ומספרם ופרטים שיש לכלול בדוחות.

לסעיף 38 ב המוצע

לסעיף קטן (א) המוצע

כדי שיהיה ניתן לבקר את הדוחות הכספיים של הרשות, כמפורט בסעיף 38א המוצע, מוצע ששר התחבורה ושר האוצר ימנו לרשות רואה חשבון מבקר (בפרק זה – רואה החשבון המבקר). רואה החשבון המבקר ימונה לפי המלצת הוועדה שמונתה בהתאם לכללים שנקבעו לפי סעיף 44(ג) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (בפרק זה – חוק החברות הממשלתיות), וזאת ככל שהוועדה נתנה את המלצתה לעניין זה. כמו כן, מוצע לקבוע כי על מינוי רואה החשבון המבקר ועל שכרו יחולו הכללים לפי סעיף 44(ג) לחוק החברות הממשלתיות, בשינויים המחויבים,

המועצה של הרשות לערוך דוחות כספיים לפי סעיף 38א המוצע, כפי שיפורט בהמשך מוצע לבצע התאמות שונות בסעיף 38 לחוק רשות שדות התעופה כך שסעיף זה לא יכלול דרישה נוספת לגבי פרטים שייכללו ממילא בדוחות הכספיים שעל הרשות לערוך לפי סעיף 38א המוצע. כמו כן מוצע לתקן את סעיף 38 האמור כך שבמסגרת הדוחות השנתיים שהרשות תערוך ותגיש לשר התחבורה במועד הקבוע באותו סעיף, ייכללו גם דוחות כספיים כאמור בסעיף 38א המוצע לחוק רשות שדות התעופה.

לפסקה (3)

לסעיף 38א המוצע

לסעיפים קטנים (א) ו-(ג) המוצעים

מוצע לקבוע כי המועצה תהיה אחראית לעריכת הדוחות הכספיים המפורטים של הרשות ולאישורם, וכי דוחות אלה ייערכו בהתאם לנדרש לפי כללי חשבונאות מקובלים. כמו כן מוצע לקבוע כי הדוחות הכספיים האמורים יאושרו בידי המועצה ויוגשו לשר התחבורה ולשר האוצר, בכל שנה, לא יאוחר משישה חודשים מתום השנה שלגביה מתייחס הדוח הכספי.

לסעיף קטן (ב) המוצע

סעיפים 171 ו-172 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (בפרק זה – חוק החברות), קובעים, בין השאר, הוראות

² ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

³ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

הדוחות הכספיים כאמור בסעיף 38א ויחווה את דעתו עליהם (בסעיף זה – פעולות ביקורת); על מינוי רואה החשבון המבקר ועל שכרו יחולו כללים לפי סעיף 44ג) לחוק החברות הממשלתיות, בשינויים המחוייבים; הרשות תישא בעלות שכרו של רואה החשבון המבקר.

(ב) רואה החשבון המבקר רשאי לעיין בכל עת במסמכי הרשות הדרושים לו לשם מילוי תפקידו ולקבל הסברים לגביהם.

(ג) רואה החשבון המבקר רשאי להשתתף בכל ישיבת מועצה או ועדה מוועדותיה הדנה בדוחות הכספיים שלגביהם ביצע פעולות ביקורת או בישיבת מועצה המתכנסת לפי סעיף קטן (ז).

(ד) על רואה החשבון המבקר יחולו, בשינויים המחוייבים, ההוראות לפי סעיפים 160 ו-161 לחוק החברות.

(ה) רואה החשבון המבקר חייב, על אף כל דין אחר, למסור למועצה, לשר התחבורה או לשר האוצר, לפי דרישתם, ידיעות על ענייני הרשות, לערוך ברשות ביקורת מיוחדת ולמסור להם דוח על תוצאותיה.

(ו) נודע לרואה החשבון המבקר אגב פעולת ביקורת, על ליקויים מהותיים בבקרה החשבונאית של הרשות, ידווח על כך לשר התחבורה, לשר האוצר ולמועצה.

(ז) הודיע רואה החשבון המבקר על ליקויים כאמור בסעיף קטן (ו), יזמן יושב ראש המועצה, בלא דיחוי, ישיבת מועצה לדין בנושאים שהובאו לידיעתו.

ד ב ר י ה ס ב ר

את ההוראה שלפיה רואה החשבון המבקר יהיה בלתי תלוי ברשות, בין במישרין ובין בעקיפין.

לסעיף קטן (ה) המוצע

כדי שהגורמים הרלוונטיים האמורים על הפיקוח על הרשות יוכלו לקבל את המידע הנדרש לשם כך, מוצע לקבוע כי רואה החשבון המבקר יהיה חייב, על אף כל דין אחר, למסור למועצה, לשר התחבורה או לשר האוצר, לפי דרישתם, ידיעות על ענייני הרשות, לערוך ברשות ביקורת מיוחדת ולמסור להם דוח על תוצאותיה של הביקורת המיוחדת.

לסעיפים קטנים (ו) ו-(ז) המוצעים

בהמשך לאמור לעניין סעיף קטן (ה) של סעיף 38ב המוצע, מוצע לקבוע כי אם נודע לרואה החשבון המבקר אגב פעולת ביקורת, על ליקויים מהותיים בבקרה החשבונאית של הרשות, ידווח על כך רואה החשבון המבקר לשר התחבורה, לשר האוצר ולמועצה, ויושב ראש המועצה יזמן, בעקבות הדיווח ובלא דיחוי, ישיבת מועצה בנושאים שהובאו לידיעתו.

ובכלל כך כללים לעניין דרך המינוי וביטול המינוי, תנאים וכשירות למינוי ומשך הזמן שרואה החשבון יכול לשמש כרואה חשבון מבקר. עוד מוצע להבהיר כי הרשות תישא בעלות שכרו של רואה החשבון המבקר.

לסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) המוצעים

כדי לאפשר לרואה החשבון המבקר למלא את תפקידו באופן יעיל, מוצע לקבוע כי רואה החשבון המבקר יהיה רשאי לעיין בכל עת במסמכי הרשות הדרושים לו לשם מילוי תפקידו ולקבל הסברים לגביהם, וכן מוצע לקבוע כי רואה החשבון המבקר יהיה רשאי להשתתף בכל ישיבת מועצה או ועדה מוועדותיה הדנה בדוחות הכספיים שלגביהם ביצע פעולות ביקורת או בישיבת מועצה המתכנסת לפי סעיף קטן (ז) של סעיף 38ב המוצע, כפי שיפורט להלן.

לסעיף קטן (ד) המוצע

מוצע לקבוע כי על רואה החשבון המבקר יחולו ההוראות לפי סעיפים 160 ו-161 לחוק החברות, שעניינם, בהתאמה, "אי תלות הרואה החשבון המבקר" ו"חובת ביצוע ביקורת נוספת". בכלל כך מוצע להחיל לעניין זה

(ח) רואה החשבון המבקר אחראי כלפי הרשות וכלפי שר התחבורה ושר האוצר לאמור בחוות דעתו לגבי הדוחות הכספיים; אין באמור כדי למנוע את קיומה של אחריות של רואה החשבון המבקר לפי כל דין;

(4) בסעיף 39 –

(א) בכותרת השוליים, אחרי "שר התחבורה" יבוא "או שר האוצר";

(ב) במקום "שר התחבורה רשאי" יבוא "שר התחבורה או שר האוצר רשאים";

(5) אחרי סעיף 40 יבוא:

"תמלוגים מהרווח 1.40א. (א) נוסף על התשלום לפי סעיף 40א(ב), תשלם הרשות למדינה, בעבור כל שנה החל בשנת 2020, תמלוגים בשיעור של 50% מהרווח השנתי הנקי, ובלבד שסכום התמלוגים לא יעלה על סכום ההכנסה החייבת השנתית.

(ב) תמלוגים כאמור בסעיף קטן (א) יועברו עד יום 31 ביולי של כל שנה, בעד השנה הקודמת.

(ג) סברה המועצה בשנה מסוימת, כי קיים חשש סביר שתשלום התמלוגים כאמור בסעיף קטן (א) ימנע מהרשות לעמוד בהתחייבויותיה הקיימות או הצפויות, תפנה המועצה לשר התחבורה ולשר האוצר, עד יום 30 ביוני של אותה שנה, בבקשה להפחית את שיעור התמלוגים הקבוע בסעיף קטן (א); פנתה המועצה כאמור, רשאים שר התחבורה ושר האוצר להורות על הפחתת שיעור התמלוגים האמור, אם שוכנעו כי קיים חשש כאמור; ניתנה הוראה כאמור, יפרסמו שר התחבורה ושר האוצר הודעה ברשומות בדבר שיעור התמלוגים המופחת.

ד ב ר י ה ס ב ר

כי הכנסות הרשות צפויות להיות גבוהות יותר מאשר הוצאותיה, תחזית אשר התממשה בשנים 2016 ו-2017. נכון לסוף שנת 2017 נצברו ברשות עודפי הכנסות בסך של כ-2.6 מיליארד ש"ח.

עודפי הכספים נובעים מהכנסות הרשות מביצוע תפקידיה הציבוריים, ומשכך ראוי שעודפים אלה ישמשו לטובת הציבור באמצעות העברתם לקופת המדינה. נוכח האמור ובשים לב לשמירה על יכולת הפיתוח של הרשות, מוצע לתקן את סעיף 40 לחוק רשות שדות התעופה, שעניינו חובת הרשות להעביר למדינה תשלומים נוספים בשנים מסוימות כמפורט בסעיף, ולקבוע כי הרשות תשלם לאוצר המדינה סך כולל של 1,200 מיליוני ש"ח בשנת 2019, וזאת נוסף על הסכום של 1,190 מיליון ש"ח שעל הרשות לשלם לאוצר המדינה בשנת 2018 ולסכום של 740 מיליון ש"ח שהרשות שילמה לאוצר המדינה בשנת 2017, והכול בהתאם להוראות הסעיף האמור. בהתאם לקבוע בסעיף 40 האמור לעניין התשלום הנוסף בשנים 2017 ו-2018, מוצע כי גם סכום התשלום הנוסף שישולם בשנת 2019, ישולם בשני מועדים, באמצע השנה ובסופה, בשני חלקים שווים.

לסעיף קטן (ח) המוצע

מאחר שרואה החשבון המבקר פועל בעבור הרשות ובעבור שר התחבורה ושר האוצר מוצע לקבוע כי רואה החשבון המבקר אחראי כלפי הרשות וכלפי שר התחבורה ושר האוצר לאמור בחוות דעתו לגבי הדוחות הכספיים, וזאת בלי לגרוע מקיומה של אחריות של רואה החשבון המבקר לפי כל דין.

לפסקה (4)

סעיף 39 לחוק רשות שדות התעופה, שעניינו "דיווח לפי דרישת שר התחבורה", קובע כי "שר התחבורה רשאי לדרוש מהרשות, בכל עת, דין וחשבון וכן מידע שוטף או חריפעי, על כל ענין שהוא בגדר תפקידיה וסמכויותיה". מוצע לתקן את סעיף 39 האמור ולקבוע כי גם שר האוצר יהיה רשאי לדרוש דיווח לפיו.

לפסקאות (5) ו-(6)

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ומשרד האוצר, בסיוע משרד רואי חשבון, ערכו בדיקה מעמיקה של תזרים המזומנים והדוחות הכספיים של הרשות. הבדיקה העלתה כי ברשות צפויים להצטבר עודפי כספים משמעותיים וכן

(ד) בסעיף זה –

“ההכנסה החייבת השנתית” – סך כל ההכנסות השנתיות של הרשות, ובכלל זה הכנסות מהשכרת שטחים לצרכים מסחריים, ולמעט הכנסה מאגרות ושירותים למטוסים ומאגרות ושירותים לנוסעים;

“הרווח השנתי הנקי” – הרווח אחרי מסים על ההכנסה, כפי שנקבע בדוחות הכספיים כאמור בסעיף 38א.”;

(6) בסעיף 140 –

(א) בכותרת השוליים, במקום “בשנים 2017 ו־2018” יבוא “בשנים 2017 עד 2019”;

(ב) ברישה, במקום “בשנים 2017 ו־2018” יבוא “בשנים 2017 עד 2019”;

(ג) אחרי פסקה (2) יבוא:

“(3) בשנת 2019 – סכום של 1,200 מיליון שקלים חדשים אשר ישולם באופן הזה:

(א) עד יום כ”ז בסיוון התשע”ט (30 ביוני 2019) – סכום של 600 מיליון שקלים חדשים;

(ב) עד יום ג’ בטבת התש”ף (31 בדצמבר 2019) – סכום של 600 מיליון שקלים חדשים.”;

(7) אחרי סעיף 47 יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע לקבוע כי אם סברה המועצה בשנה מסוימת, כי קיים חשש שביר שתשלום התמלוגים כאמור ימנע מהרשות לעמוד בהתחייבויותיה הקיימות או הצפויות, תפנה המועצה לשר התחבורה ולשר האוצר, עד יום 30 ביוני של אותה שנה, בבקשה להפחית את שיעור התמלוגים האמור. פנתה המועצה כאמור, רשאים שר התחבורה ושר האוצר להורות על הפחתת שיעור התמלוגים האמור, אם שוכנעו כי קיים חשש כאמור. ניתנה הוראה כאמור בידי שר התחבורה ושר האוצר, יפרסמו השרים הודעה ברשומות בדבר שיעור התמלוגים המופחת.

נוכח כך שסכום התמלוגים נגור מהרווח השנתי הנקי של הרשות ולכן החובה לשלם אותה תחול רק במקרה שבו נהנתה הרשות מרווח שנתי נקי בשנה מסוימת, ובשים לב לכך שלמועצה נתונה כאמור הסמכות לפנות לשר התחבורה ולשר האוצר בבקשה להפחית את שיעור התמלוגים, הרי שמדובר בהסדר מאוזן אשר ייצר וודאות ויציבות לרשות ולא ייצור פגיעה ביכולתה לממש את תפקידיה לפי דין.

לפסקה (7)

מוצע לעגן במסגרת חוק רשות שדות התעופה פטור קבוע לנמל התעופה בן גוריון בלבד מתשלום ארנונה ותשלומים מוניציפליים אחרים, ובכך לקבע את המצב הקיים שבו נמל התעופה אינו משלם תשלומים כאמור מאחר והוא מצוי בשטח גלילי שאינו משויך לרשות מקומית.

יצוין כי נוסף על ההסדר המתואר לעיל, בהתאם להוראות סעיף 40ב לחוק רשות שדות התעופה, על הרשות לשלם לאוצר המדינה תמלוגים בעבור השנים 2016 עד 2018 כמפורט באתו סעיף, ובהתאם להוראות סעיף 40א לחוק רשות שדות התעופה, עליה לשלם למדינה תשלום שנתי קבוע כמפורט באתו סעיף.

עוד יצוין כי הוצאותיה של הרשות מדי שנה עולות על הכנסותיה מאגרות, ועל כן היא עושה שימוש בחלק מהכנסותיה המסחריות למימון הוצאות אלה. בהתאם לכך, העודפים אשר הצטברו בקופתה של רשות שדות התעופה נובעים מהכנסותיה המסחריות.

בשל עודפי הכספים שהצטברו ברשות, אין חשש ממשי כי המהלך המוצע יפגע ביכולתה של רשות שדות התעופה למלא את תפקידיה באיכות ראויה וביעילות.

כדי להסדיר באופן קבוע העברה של תמלוגים מהרשות לאוצר המדינה, מוצע להוסיף לחוק רשות שדות התעופה את סעיף 1א40 המוצע, שעניינו “תמלוגים מהרווח הנקי”. בסעיף האמור ייקבע הסדר קבוע שלפיו הרשות תעביר לאוצר המדינה, בעד כל שנה החל בשנת 2020, תמלוגים בשיעור של 50% מהרווח השנתי הנקי שלה, ובלבד שסכום התמלוגים לא יעלה על סך כל ההכנסות השנתיות של הרשות, ובכלל זה הכנסות מהשכרת שטחים לצרכים מסחריים, ולמעט הכנסה מאגרות ושירותים למטוסים ומאגרות ושירותים לנוסעים.

47. כל נכסי הרשות בנמל התעופה בן גוריון יהיו פטורים מכל
אגרה, ארנונה או תשלום חובה אחר, המשתלמים לרשות
מקומית.

פרק ג': מסיים

תיקון חוק שירות
המילואים

3. בחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008 –

(1) בסעיף 18(ג), פסקאות (2) עד (5) – יימחקו;

(2) בסעיף 19, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) (1) מקבל התגמול הנוסף חייב במס הכנסה בשיעור של 25% (בסעיף
זה – המס המיוחד). בלא זכות לניכוי, לקיזוז, לפטור או להפחתה כלשהם.

(2) המשלם ינכה מתשלום התגמול הנוסף, את המס המיוחד וישלמו
לפקיד השומה, בהגדרתו בפקודת מס הכנסה, בצירוף דין וחשבון שיגיש
באותו מועד.

(3) יראו את המס המיוחד כמס הכנסה לעניין שומה, גבייה ועונשין לפי
פקודת מס הכנסה; על ניכוי המס המיוחד יחולו הוראות לפי סעיף 164
לפקודה, כאילו היה ניכוי מס שהמשלם חייב בו.

דברי הסבר

סעיף 18(ג)1 לחוק שירות מילואים קובע כי על אף
הוראות כל דין, לא יראו את תשלום התגמול המיוחד
כהכנסה לעניין פקודת מס הכנסה, לעניין חוק הביטוח
הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, ולעניין חוק ביטוח
בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.

עם זאת, בסעיף 18(ג)2 לחוק שירות מילואים נקבע
הסדר מיוחד למיסוי התגמול המיוחד ולפיו יחויב מקבל
התגמול המיוחד במס הכנסה בשיעור של 25%, בלא זכות
לניכוי, לקיזוז, לפטור או להפחתה כלשהם.

בנוסף, נקבעו הוראות מיוחדות בסעיף 18(ג)3 ו-4)
לחוק שירות מילואים, לצורך יישום הסדר המס המיוחד
שחל על תשלום התגמול המיוחד, ובכלל זה הוראות לעניין
חובת הניכוי במקור בידי משלם התגמול המיוחד.

עקב חשיבות שירות המילואים, הרצון להקל על
משרתי מילואים המבצעים מספר משמעותי של ימי
מילואים ולסייע במהלך הכולל של הגברת המוטיבציה
לשירות מילואים, מוצע לתקן את חוק שירות מילואים
כך שמשרתי המילואים הזכאים לתגמול המיוחד בהתאם
לחוק, לא יהיו חייבים בתשלום מס הכנסה בשל התגמול
המיוחד.

עקב ביטול המס כאמור, ניתן לבטל גם את ההוראות
הקבועות לגבי אופן תשלום המס וגבייתו בפסקאות (2) עד
(5) של סעיף 18(ג) לחוק שירות מילואים.

לפסקה (2)

לפי סעיף 19 לחוק שירות מילואים משולם תגמול
נוסף לחייל מילואים לפי תנאי זכאות שנקבעים בהוראות
הפיקוד העליון, כמשמעותן בסעיף 2א לחוק השיפוט
הצבאי (בפרק זה – תגמול נוסף). התגמול הנוסף משולם

הרשות אמונה על הפעלת נמל התעופה בן גוריון
היא מספקת בפועל את כל השירותים שאליהם נזקק נמל
התעופה, שאינו מקבל שירותים כלשהם מרשויות מקומיות.
מצב זה מובנה באופיו הייחודי של נמל התעופה בן גוריון
וצרכי הביטחון והביטחות הכרוכים בהפעלתו, שמחייבים
כי כלל הפעולות בשטחו יבוצעו על ידי גורם אחד הנושא
בסמכות ובאחריות, שהוא בעל מומחיות ומקצועיות
בתחום התעופה, ובכלל זה בעבודה מול הרגולטורים
הבין-לאומיים והלאומיים, כגון רשות התעופה האזרחית.
מעבר לכך, גם עבודה מול גופים כדוגמת המשרד להגנת
הסביבה ומשרד הביטחון נעשית באופן ובהיקף הייחודי
לנמל התעופה בן גוריון בהשוואה לרשויות מקומיות, גופי
תשתית אחרים ושדות תעופה אחרים.

סעיף 3 לפסקה (1)

סעיף 18(א) לחוק שירות המילואים,
התשס"ח-2008 (בפרק זה – חוק שירות מילואים), קובע
כי חייל מילואים יהיה זכאי לתגמול מיוחד בשל שירות
המילואים שביצע (בפרק זה – תגמול מיוחד). נוסף על
תגמולים אחרים שלהם הוא זכאי על פי כל דין. תנאי
הזכאות לתגמול המיוחד, לרבות משך תקופת שירות
המילואים המזכה, וכן שיעוריו ודרכי ביצוע התשלום,
נקבעו בפקודות הצבא. בהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי,
התשט"ו-1955 (בפרק זה – חוק השיפוט הצבאי). בהתאם
לפקודת מטכ"ל מס' 35.0209, המכסות, האוכלוסיות
והסכומים, לעניין התגמול המיוחד, ייקבעו על ידי הגורמים
המוסמכים לכך בצבא ההגנה לישראל. במצב הנוכחי,
הנהגים העיקריים מקבלת התגמול המיוחד הם מבצעי
שירות מילואים במשך 32 ימים בשנה, או יותר, הזכאים
לסכום של 100 שקלים חדשים לכל יום שירות, החל מהיום
ה-32 ועד היום ה-60.

⁴ ס"ח התשס"ח, עמ' 502; התשע"א, עמ' 949.

(4) שר האוצר רשאי, בהסכמת השר, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע סעיף קטן זה.

4. בחוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013⁵, בסעיף 40(2), במקום "כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018)" יבוא "י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025)".
5. בחוק מס הכנסה (הגדלת נקודות זיכוי להורים – הוראת שעה), התשע"ז-2017⁶ –
- (1) בשם החוק, במקום "מס הכנסה (הגדלת נקודות זיכוי להורים – הוראת שעה)" יבוא "לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 246)";
- (2) בסעיף 1 –
- (א) במקום כותרת השוליים יבוא "תיקון לפקודת מס הכנסה – הגדלת נקודות זיכוי להורים";
- (ב) במקום הרישה יבוא "בפקודת מס הכנסה –";
- (ג) בפסקאות (1) ו-(2), בכל מקום, במקום "יקראו" יבוא "ובוא";

ד ב ר י ה ס ב ר

שכן היא מוענקת ליחיד בתום הלימודים והיא אינה משפיעה על מצבו הכלכלי בזמן הלימודים, כאשר צרכי גדולים יותר.

לפיכך מוצע להאריך את הוראת השעה לגבי סעיפים 140 ו-140 לפקודת מס הכנסה, כך שגם לגבי מי שסיים את לימודיו בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025), יקראו את הסעיפים האמורים כך שנקודות הזיכוי הניתנות לפיהם יחולו במשך שנת מס אחת, בדומה להוראות החלות כיום לגבי מי שסיים לימודיו בשנים 2016 עד 2018.

סעיף 5 לפסקאות (1) ו-(2)

כדי להגדיל את ההכנסה הפנויה בקרב משפחות המצויות במעגל העבודה, מוצע לתקן את פקודת מס הכנסה, כך שהטבות המס הניתנות לשנים 2017 ו-2018 בחוק מס הכנסה (הגדלת נקודות זיכוי להורים) (הוראת שעה), התשע"ז-2017 (בפרק זה – הוראת השעה לענין נקודות הזיכוי), ייכללו בפקודת מס הכנסה, באופן קבוע לשנים 2019 ואילך.

להלן יפורטו הטבות המס, אשר מוצע להאריך את תוקפן:

נקודות זיכוי לאישה, לפי סעיף 66(ג) לפקודת מס הכנסה, ולהורה במשפחה חדי-הורית שכלכלת הילדים עליו, לפי סעיף 40(ב) לפקודת מס הכנסה, בעד כל אחד מילדיהם שטרם מלאו להם שש שנים בשנת המס:

על ידי רשות המסים בישראל לפי נתונים שצבא ההגנה לישראל מוסר לרשות. היום, סעיף 19(ד) לחוק שירות מילואים מחיל את סעיף 18(ג) לחוק האמור גם על המענק הנוסף, כך שמשולם המס המיוחד גם על התגמול הנוסף. בשל הביטול המוצע של פסקאות (2) עד (5) של סעיף 18 לחוק שירות מילואים כמתואר לעיל, נדרש לערוך תיקון טכני בסעיף 19 לחוק שירות מילואים, כך שיובהר שהמס המיוחד ייגבה על התגמול הנוסף, גם לאחר התיקון המוצע לסעיף 18 לחוק האמור שלפיו יבוטל המס המיוחד על התגמול המיוחד.

סעיף 4 לפי סעיפים 140 ו-140 לפקודת מס הכנסה, בחישוב המס של יחיד תושב ישראל שלמד תואר אקדמי או לימודי מקצוע, תובא בחשבון נקודת זיכוי במספר שנות מס כמספר שנות לימודי התואר או המקצוע. בהוראת שעה שנחקקה בסעיף 40(2) לחוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013, במסגרת תיקון מס' 197 לפקודת מס הכנסה, החלה לגבי מי שסיים את לימודיו בשנת 2014 או 2015, נקבע כי נקודת זיכוי כאמור תינתן רק במשך שנה אחת לאחר סיום התואר. הוראת שעה זו הוארכה במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב בשנות התקציב 2015-2016), התשע"ו-2015, גם לגבי מי שסיים לימודיו בשנות המס 2016 עד 2018.

נקודות זיכוי למי שסיים תואר היא הטבה רגריסיבית במהותה, הניתנת באופן אחיד לבעלי מקצוע אשר נמנים עם שכבת מקבלי שכר גבוה. אפקטיביות ההטבה מוגבלת,

⁵ ס"ח התשע"ג, עמ' 140; התשע"ו, עמ' 243.

⁶ ס"ח התשע"ז, עמ' 954.

⁷ המספר הסופי של התיקון ייקבע בעת אישור החוק בכנסת בקריאה שנייה ובקריאה שלישית.

בחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007⁸ (בפרק זה – חוק מענק עבודה), במקום סעיף 8 יבוא:

"עדכון סכומים 8. (א) הסכומים הנקובים בחוק זה, יתעדכנו ב־1 בינואר של כל שנה לפי שיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת; הסכומים המעודכנים כאמור יעוגלו לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים.

(ב) המנהל יפרסם בהודעה ברשומות את הסכומים המעודכנים לפי סעיף קטן (א)."

תיקון חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה)

ד ב ר י ה ס ב ר

הצדקה למתן נקודת זיכוי ולכן אין לראות באי־ניצולה של נקודת זיכוי בשנת מס מסוימת במקרה זה כעיוות. בהקשר זה יש לציין, כי ניוד נקודת זיכוי משנת הלידה לשנה העוקבת מייטיב בעיקר עם בעלי הכנסות גבוהות. מסיבות אלה ובשל שיקולים תקציביים ותפעוליים, מוצע שאפשרות הבחירה תיוותר לאם בשל ילד ששנת לידתו באחת מהשנים 2017 או 2018, אך לא בשל ילד שנולד בשנים מאוחרות יותר.

לפסקה (3)

בסעיף 3 בהוראת השעה לעניין נקודות הזיכוי, נקבע ששר האוצר ידווח לכנסת עד יום כ"ג בחשוון התשע"ט (1 בנובמבר 2018) על יישום הוראת השעה וכן אם הממשלה מתכוונת להאריך את ההטבות הקבועות בהוראת השעה. מאחר שמועד הדיווח טרם הגיע במועד הגשת הצעת חוק זו והיות שבהצעת חוק זו, מוצע להאריך את ההטבות שבהוראת השעה ולהפוך אותן לקבועות, אין עוד צורך בדיווח ולכן מוצע לבטל את סעיף 3 האמור.

סעיף 6 מוצע לתקן את סעיף 8 לחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007 (בפרק זה – חוק מענק עבודה). לפי סעיף 8 לחוק מענק עבודה, הסכומים הנקובים בחוק מתעדכנים מדי שנה ב־1 ביוני, ומפורסמים ברשומות עד 31 באוגוסט. בשל העובדה שהסכומים מתעדכנים רק באמצע השנה, עובדים שמגישים בקשה לקבלת מענק לא יכולים לדעת בזמן הגשת הבקשה למענק אם הם זכאים למענק ומהו גובה המענק, מכיוון שהסכומים המזכים וסכום המענק ישתנו בהמשך השנה לפי השינויים במדד. נוכח האמור, מוצע לקבוע שהעדכון השנתי של הסכומים בחוק מענק עבודה יתבצע בתחילת כל שנה, ב־1 בינואר, כך שיהיה ידוע במועד הגשת הבקשה.

עוד מוצע לקבוע כי מנהל רשות המסים (ולא שר האוצר) יפרסם בהודעה ברשומות את הסכומים המעודכנים לפי סעיף 8(א) המוצע לחוק מענק עבודה.

גיל בשנת המס	המוצע	נקודות זיכוי לשנת 2019 ואילך	נקודות זיכוי על פי התיקון המוצע
לידה	½	1	½
שנה עד חמש	2	2	½

נקודות זיכוי לגבר, לפי סעיף 66(ג) (5) לפקודת מס הכנסה, ולהורה במשפחה חדי־הורית שכלכלת הילדים אינה עליו, לפי סעיף 40(ב) (א1) לפקודת מס הכנסה, בעד כל אחד מילדיהם שטרם מלאו להם שש שנים בשנת המס:

גיל בשנת המס	המוצע	נקודות זיכוי לשנת 2019 ואילך	נקודות זיכוי על פי התיקון המוצע
לידה	1	1	½
שנה	2	2	½
שנתיים	2	2	½
שלוש	1	1	½
ארבע	–	–	½
חמש	–	–	½

במהלך הליכי החקיקה של הוראת השעה לעניין נקודות הזיכוי, התווסף סעיף אשר קובע שאם היתה שנת לידתו של ילד באחת מהשנים 2017 או 2018, תהיה זכאית אמו לבחור אם נקודת זיכוי אחת מתוך נקודות הזיכוי שלהן היא זכאית בשל הילד בשנת הלידה, תובא בחשבון בשנת המס שבה נולד הילד או בשנת המס שלאחריה (בפרק זה – אפשרות הבחירה). עם זאת, נקודות זיכוי אינן תחליפיות למענק ישיר ומטרתן לעצב את "סף המס", קרי, סכום ההכנסה אשר ממנו ומעלה חייב נישום בתשלום מס. אם נצמחה הכנסה בסכום הנמוך יותר מסף המס, אין

⁸ ס"ח התשס"ח, עמ' 84; התשע"ו, עמ' 1156.

7. חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה) – הוראת שעה לעניין הגדלת מענק עבודה המשתלם בעד הכנסה שהופקה בשנת המס 2018

בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019), יקראו את חוק מענק עבודה, לגבי מענק עבודה המשתלם בעד הכנסה שהופקה בשנת המס 2018, כך:

- (1) בסעיף 1, לפני ההגדרה "הכנסה חודשית ממוצעת" יקראו:
"בן זוג" – מי שהיה במשך כל שנת המס נשוי או ידוע בציבור, ובלבד שהוא מנהל משק בית משותף עם בן זוגו";
- (2) בסעיף 2 –
 - (א) בכל מקום, במקום "4,780" יקראו "5,000";
 - (ב) בפסקה (1)(ג), המילים "ואינה עולה על 6,210 שקלים חדשים" – יימחקו;
 - (ג) בפסקה (2)(ג), המילים "ואינה עולה על 6,810 שקלים חדשים" – יימחקו;
- (3) בסעיף 4, בכל מקום, במקום "4,780" יקראו "5,000";
- (4) בסעיף 5(ב)(2) –
 - (א) ברישה, במקום "11,940" יקראו "12,380";
 - (ב) בפסקת משנה (א), במקום "4,780" יקראו "5,000";
 - (ג) בפסקת משנה (ב), במקום "4,780" יקראו "5,000";
- (5) בסעיף 6, במקום "4,780" יקראו "5,000";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (2) עד (5)

היום, עובד שאינו הורה יחיד שמשתכר שכר חודשי של 3,580 ש"ח עד 4,780 ש"ח, זכאי למענק המלא לפי חוק מענק עבודה. סכום המענק המלא היום לאב לשני ילדים או פחות עומד על סך של 330 ש"ח, ולאב לשלושה ילדים או יותר עומד סכום המענק המלא על סך של 480 ש"ח, ואילו גובה המענק המלא לאם עומד על שיעור של 50% נוספים מעבר לסכומים אלה. מוצע להגדיל את טווח ההכנסה המזכה במענק המלא, כך שבהתאם לתיקון לפי הוראת השעה לעניין מענק העבודה, מי שמשתכר שכר של 3,580 ש"ח עד 5,000 ש"ח יהיה זכאי למענק המלא. כתוצאה מהתיקון המוצע, גם יגדל טווח ההכנסות המזכה במענק חלקי. היום עומד כאמור שמשתכר יותר מ-4,780 ש"ח לחודש, זכאי למענק חלקי, כאשר המענק קטן ככל שההכנסה החודשית גבוהה יותר, עד לאיפוסו. בהתאם לתיקון המוצע בהוראת השעה לעניין מענק העבודה, זכאי שיש לו שני ילדים או פחות, שמשתכר שכר חודשי של עד 6,350 ש"ח יהיה זכאי למענק כלשהו, וכן זכאי שיש לו שלושה ילדים או יותר, שמשתכר שכר חודשי של עד 6,960 ש"ח יהיה זכאי למענק חלקי (היום סכומי השכר החודשי הרלוונטיים הם 6,210 ש"ח ו-6,810 ש"ח, בהתאמה).

כמו כן מוצע, במסגרת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, להתאים את סעיף 5 לחוק מענק עבודה אשר קובע הפחתה מהמענק לעובד במשפחה שיש לה הכנסות גבוהות, באמצעות הגדלת הסכום שמשפחה יכולה להשתכר בלא שמופחת המענק.

7 סעיף מוצע להגדיל את המענקים הניתנים בחוק מענק עבודה, כמפורט להלן. בשל מגבלות תקציביות מוצע להחיל את ההגדלה המוצעת כהוראת שעה (בפרק זה – הוראת השעה לעניין מענק העבודה). בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019) (בפרק זה – תקופת הוראת השעה לעניין מענק העבודה), קרי, רק בהתייחס למענק עבודה המשתלם בעד הכנסה מעבודה או הכנסה מעסק או משלח יד שהופקה בשנת המס 2018.

לפסקה (1)

מוצע לקבוע כי בתקופת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, יקראו את סעיף ההגדרות בחוק מענק עבודה כך שיתווסף בו הגדרה למונח "בן זוג", באופן שיבהיר שרק מי שיש לו בן זוג במשך כל שנת המס, יראו אותו כאילו יש לו בן זוג לצורך חוק מענק עבודה. כך, מי שמצבו המשפחתי השתנה בשנת המס שלגביה נתבע המענק, יראו אותו באותה השנה, כל השנה, כיחיד. כמו כן מוצע לקבוע כי בתקופת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, אם זכאי הוכיח שהיה ידוע בציבור במשך כל שנת המס, יתייחסו אל בן זוגו הידוע בציבור כבן זוגו לצורך חוק מענק עבודה, לרבות לצורך קבלת המענק הנוסף למשפחה עובדת אשר מוצע להוסיף אותו בסעיף 6א(1) המוצע לחוק מענק עבודה, כפי שיפורט בהמשך.

- (א) בכותרת השוליים, במקום "לאם עובדת" יקראו "להורה עובד";
- (ב) בסעיף קטן (א), במקום "עובדת שהיא אם לילד אחד או יותר, הזכאית למענק לפי הסעיפים האמורים, תהיה זכאית" יקראו "עובד שלו ילד אחד או יותר בשנת המס, הזכאי למענק לפי הסעיפים האמורים, יהיה זכאי";
- (ג) אחרי סעיף קטן (א) יקראו:

"(1א) (1) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), עובד כאמור באותו סעיף קטן שיש לו בן זוג עובד, יהיה זכאי לתוספת מענק בעד כל חודש עבודה בפועל בשנת המס שלא קיבל בו הכנסת עבודה מאת קרובו, בסכום המתקבל מהכפלת סכום המענק בעד כל חודש במקדם.

(2) בסעיף קטן זה –

"בן זוג עובד" – בן זוג, שהוא עובד או עצמאי, שהכנסתו החודשית הממוצעת בשנת המס אינה נמוכה מסכום ההכנסה החודשית הממוצעת הנמוכה ביותר המזכה במענק לפי סעיף 2(ב);

"מקדם" – התוצאה המתקבלת מהכפלת שיעור העבודה המשפחתית ב־30%;

"חודשי העבודה המשפחתית" – מספר חודשי העבודה בפועל בשנת המס, שבהם מקבל המענק לא קיבל הכנסת עבודה מאת קרובו, או שבהם הבן זוג העובד של מבקש המענק לא קיבל הכנסת עבודה מאת קרובו, לפי הנמוך;

"שיעור העבודה המשפחתית" – התוצאה המתקבלת מחלוקת מספר חודשי העבודה המשפחתית ב־12";

ד ב ר י ה ס ב ר

יעמוד על סכום של עד 495 ש"ח, וסכום המענק לאב לשלושה ילדים או יותר יעמוד על סכום של עד 720 ש"ח.

לפסקה 6(ג)

מוצע כי בתקופת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, יקראו את חוק מענק העבודה כך שיייוסף בסעיף 6א שבו, סעיף קטן (א1), שלפיו במצב שבו שני בני הזוג עובדים, ובן הזוג של מי שזכאי למענק משתכר שכר שלא פוחת מסכום המזכה במענק חודשי מלא (3,580 ש"ח), יגדל סכום המענק המשולם לזכאי בשיעור של 30% נוספים. לפי המוצע, המענק הנוסף המלא, בגובה 30% מעל סכום המענק הבסיסי, יינתן רק כאשר שני בני הזוג העובדים עובדים במשך כל השנה. אם אחד מבני הזוג עובד רק בחלק מהשנה, תוספת מענק יחושב באופן יחסי לפי מספר החודשים הנמוך מבין חודשי העבודה של מבקש המענק או בן זוגו (להלן – שיעור העבודה המשפחתית). כך שככל ששיעור העבודה המשפחתית גבוה יותר, התוספת למענק תהיה קרובה יותר ל־30% מעל סכום המענק הבסיסי. מוצע כי התוספת תינתן לפי סכום המענק הסופי, לאחר שמוכפל ב־150% לפי סעיף 6א לחוק מענק עבודה.

לפסקאות 6(א), (ב) ו־7(ד), (7) ו־8(8)

מוצע, במסגרת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, להשוות את המענק לאב עובד הקבוע בחוק מענק עבודה, לסכום המענק המוגדל הניתן לאם עובדת, כפי שקבוע בסעיף 6א לחוק מענק עבודה.

כיום, הורה עובד שאינו הורה יחיד זכאי למענק עבודה מכוח חוק מענק עבודה, ככל שהוא משתכר שכר חודשי בסך של כ־2,060 ש"ח עד לסך של כ־6,738 ש"ח. כאמור לעיל, גובה המענק המלא לאב לשני ילדים או פחות עומד על סך של 330 ש"ח, ולאב לשלושה ילדים או יותר עומד המענק המלא על סך של 480 ש"ח, ואילו גובה המענק המלא לאם עומד על שיעור של 50% נוספים מעבר לסכומים אלה. מוצע להגדיל את סכום המענק שניתן לאב עובד, כך שיהיה שווה לסכום המענק שניתן לאם עובדת. יובהר, כי האמור לעניין זה רלוונטי רק להורה שאינו הורה יחיד, מכיוון שהורה יחיד זכאי למענק בטוחי שכר גבוהים יותר, ובסכומים גבוהים יותר.

בהתאם לתיקון המוצע בהוראת השעה לעניין מענק העבודה, גובה המענק החודשי לאב לשני ילדים או פחות

- (ד) בסעיף קטן (ב), במקום "עובדת שהיא" יקראו "עובד שהוא";
- (7) בסעיף 6ב(א), ברישדה, במקום "בסעיף 2" יקראו "בסעיפים 2 ו-6א";
- (8) בסעיף 17(ב)(1), במקום "גם לגבי עצמאית שהיא אם לילד אחד או יותר" יבוא "גם לגבי עצמאי שהוא הורה לילד אחד או יותר".
8. (א) תחילתם של סעיפים 3 עד 5 לחוק זה, ביום פרסומו של חוק זה.
- (ב) על אף האמור בסעיף 8 לחוק מענק עבודה, כנוסחו בסעיף 6 לחוק זה, ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) יעודכנו הסכומים הנקובים בחוק מענק עבודה לפי שיעור שינוי המדד הידוע במועד האמור לעומת המדד שהיה ידוע ב-1 ביוני של השנה הקודמת.
9. תיקון חוק להסדר ההימורים בספורט
- בחוק להסדר ההימורים בספורט, התשכ"ז-1967⁹ (בפרק זה – החוק להסדר ההימורים בספורט) –
- (1) בסעיף וא –

ד ב ר י ה ס ב ר

- יובהר שלפי חוק מענק עבודה כנוסחו היום, אם הכנסת המשפחה גבוהה מאוד, גובה המענק של העובד הזכאי קטן עד שמתאפס, כך שגם בהתאם לתיקון המוצע במסגרת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, ההטבה לא תינתן לעובדים זכאים שכן זוג מרוויח שכר גבוה מאוד.
- סעיף 8 לסעיף קטן (א)
- מוצע לקבוע את תחילתם של סעיפים 3 עד 5 להצעת חוק זו, המתקנים, בהתאמה, את חוק שירות מילואים, חוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2015 וחוק מס הכנסה (הגדלת נקודות זיכוי להורים – הוראת שעה), התשע"ז-2017, ליום פרסום חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח-2018. מוצע כי תחילתם של שאר הסעיפים בפרק ג' להצעת חוק זו, יהיה ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019). בהתאם לסעיף התחילה הכללי של הצעת חוק זו.
- לסעיף קטן (ב)
- כאמור לעיל, בהתאם לסעיף 8 המוצע לחוק מענק עבודה, כנוסחו בסעיף 6 להצעת חוק זו, הסכומים הקבועים בחוק מענק עבודה יתעדכנו ב-1 בינואר בכל שנה, ומוצע כי תחילת התיקון האמור יהיה ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) (בפרק זה – יום העדכון הראשון). מכיוון שבשנת 2018 יתעדכנו הסכומים הנקובים בחוק מענק עבודה ב-1 ביוני בהתאם לנוסח החוק לפני תיקונו המוצע, וכדי שיווצר רצף לעניין מנגנון העדכון, מוצע לקבוע הוראת מעבר שלפיה ביום העדכון הראשון יעודכנו הסכומים האמורים לפי שיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון הראשון לעומת המדד שהיה ידוע ב-1 ביוני של השנה הקודמת.
- פרק ד' החוק להסדר ההימורים בספורט, התשכ"ז-1967 (בפרק זה – החוק להסדר ההימורים בספורט), הקים את המועצה להסדר ההימורים בספורט (בפרק זה – המועצה) והסמיך אותה לארגן ולערוך הימורים על תוצאות של משחקי ספורט ותחרויות ספורט ולהקצות כספים לחלוקה כתמיכה בתחום הספורט, למטרות המפורטות בסעיף 9(ב1) לחוק האמור ובהתאם לאמות מידה שנקבעו על ידי המועצה הלאומית לספורט, מכוח חוק הספורט, התשמ"ח-1988 (בפרק זה – חוק הספורט), לרבות במסגרת תכנית המיתקנים הלאומית כהגדרתה בחוק הספורט (בפרק זה – תכנית המיתקנים הלאומית), ושאושרו על ידי שר התרבות והספורט, או שר התרבות והספורט ושר האוצר, לפי העניין.
- כך בהתאם למצב החוקי היום, הקצאה של כספים ציבוריים לתחום הספורט נעשית באמצעות שני תהליכי הקצאה נבדלים: באמצעות תקציב המדינה השנתי, כאשר משרד התרבות והספורט מקצה כ-100 מיליון ש"ח, שהם כ-15% מסך ההקצאה הציבורית לספורט, ובאמצעות המועצה שמקצה מיתרת ההכנסות השנתיות שלה מהימורים סך של כ-540 מיליון ש"ח, שהם כ-85% מסך ההקצאה הציבורית לספורט. מכאן שתחום הספורט בישראל תלוי במידה רבה בהכנסות וברווחי המועצה מארגון ועריכת הימורים על תחרויות ומשחקי ספורט, ולכן ירידה בהכנסות המועצה, עלולה להביא לירידה בכספים שיועברו לתמיכה שוטפת בספורט ולפיתוח תשתיות ספורט ומיתקני ספורט.
- במצב זה, שבו לממשלה השפעה מוגבלת בלבד על ההקצאה שנעשית על ידי המועצה, עולה החשש שהקצאת הכספים לתחום הספורט נעשית באופן שאינו מיטבי ושלא בהכרח משקף את סדר העדיפויות הכולל של הממשלה. בנוסף, מנגנוני ביקורת אשר מופעלים על ידי המדינה

⁹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 142; התשע"ח, עמ' 88.

(א) בהגדרה "הסכמים עם גופי ספורט", הסיפה החל במילים "ולמעט הסכמים" – תימחק;

(ב) ההגדרה "המועצה הלאומית לספורט" – תימחק;

(2) בסעיף 4(א) –

(א) ברישה, במקום "11 חברים" יבוא "7 חברים";

(ב) פסקאות (4) עד (7) – יימחקו;

(3) בסעיף 5א –

(א) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילים "יהיה נציג ציבור שימונה בהתייעצות" יבוא "יהיה נציג ציבור; יושב ראש המועצה לא יהיה חבר בוועדת הביקורת";

(ב) בסעיף קטן (ג), פסקה (5) – תימחק;

(4) בסעיף 7 –

(א) בסעיף קטן (ד) –

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד צורך להתייחס למועצה הלאומית לספורט במסגרת החוק להסדר ההימורים בספורט.

עוד מוצע להתאים את ההגדרה של המונח "הסכמים עם גופי ספורט" כך שתשקף את השינוי האמור, הואיל והמועצה להסדר ההימורים בספורט תחויב בהעברת יתרת ההכנסות, כהגדרתה בסעיף 4א לחוק להסדר ההימורים בספורט, לתקציב המדינה, אשר ממנו ייתמך תחום הספורט בישראל, ולכן לא תוכל עוד לערוך הסכמים עם גופי ספורט שקשורים לקבלת כספים מתוך יתרת ההכנסות.

לפסקאות (2), (3) ו- (6)

מעט שהמועצה להסדר ההימורים בספורט תהיה מוסמכת לארגן ולערוך הימורים על תוצאות של משחקי ספורט ותחרויות ספורט בלבד, בעוד כלל ההקצאה הציבורית לתמיכה בתחום הספורט תיקבע בתקציב משרד התרבות והספורט, באופן שינותק הקשר בין רווחי המועצה לבין תמיכה בתחום הספורט, הרי שייצוג תחום הספורט במועצה להסדר ההימורים בספורט, על ידי חברים מגופי ספורט שיהיו חברים בה, אינו מתאים עוד. בהתאם לאמור, מוצע לתקן את סעיף 4(א) לחוק להסדר ההימורים בספורט, שעניינו הרכב המועצה, וכן את סעיף 5א(ב) לחוק האמור, שעניינו הרכב ועדת הביקורת של המועצה. כמו כן, מוצע לתקן את סעיף 8ג(2) לחוק להסדר ההימורים בספורט ולקבוע כי לא יהיה צורך בקיום התייעצות עם המועצה הלאומית לספורט, לשם העברת סכומים מיתרת ההכנסות לתשלומים לזוכים, ולהיפך, במסגרת הצעת תקציב או במהלך שנת כספים.

לפסקאות (3) ו- (4), (7) ו- (9) – כללי

חוק הספורט הקים את המועצה הלאומית לספורט והסמיך אותה, בין השאר, לקבוע אמות מידה לחלוקת רווחי המועצה להסדר ההימורים בספורט לתמיכות בתחום

לכחינה של הקצאת כספים ציבוריים כתמיכות והשימוש בהם, אינם מופעלים על הקצאת כספים כאמור.

נוכח האמור מוצע לנתק את התלות של תחום הספורט ברווחי ההימורים בספורט ולקבוע כי המועצה תהיה מוסמכת לארגן ולערוך הימורים על תוצאות של משחקי ספורט ותחרויות ספורט בלבד. בהתאם, מוצע כי רווחי המועצה לא יימנו עוד את תחום הספורט ויעברו לאוצר המדינה; זאת, כאשר חלוקת התמיכות לספורט תיעשה על ידי המדינה, וכלל תקציב התמיכה בתחום הספורט ייקבע בתקציב משרד התרבות והספורט, במסגרת תקציב המדינה השנתי. כך כלל התמיכות בתחום הספורט ירוכזו בידי גוף אחד, האמון על קביעת המדיניות הכוללת וארוכת הטווח בתחום הספורט, באופן שיביא להקצאה מיטבית של התמיכות, מתוך ראייה רוחבית של התחום ושל צורכי הגופים השונים שפועלים בו. כפועל יוצא, תוקנה ודאית תקציבית לגופי הספורט הנתמכים ויוקל הנטל הביורוקרטי על גופי הספורט הנתמכים, אשר ייתמכו כולם לפי אותה מדיניות, בהתאם לאותם נהלים ועל ידי אותו גורם. כך יתאפשר לגופים האמורים לפעול להגשמת מטרותיהם המקצועיות וכפועל יוצא לתרום לקידום הספורט הישראלי.

סעיף 9 לפסקה (1)

נוכח ההצעה כמתואר לעיל, שלפיה הקצאת הכספים לתמיכה בתחום הספורט לא תוסדר עוד לפי החוק להסדר ההימורים בספורט, יש צורך לערוך תיקונים במספר הגדרות המנויות בסעיף 4א לחוק האמור.

מוצע למחוק את ההגדרה "המועצה הלאומית לספורט", משום שבמצב החוקי הקיים, המועצה הלאומית לספורט קובעת את הסכומים שיוחלקו לתמיכה להיבטים שונים בתחום הספורט, ואולם בהתאם לשינוי המוצע בפרק זה, שלפיו חלוקת התמיכות תיעשה מתקציב המדינה, אין

(1) בפסקה (1), בסופה יבוא "בתום שלושה חודשים מתום כל שנת כספים (להלן – דוחות כספיים שנתיים)";

(2) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) דוחות כספיים תקופתיים סקורים ותחזית ליתרת הכנסות מעודכנת עד תום שנת הכספים, בתום 30 ימים מתום כל אחד משלושת הרבעונים הראשונים של שנת הכספים (להלן – דוחות כספיים רבעוניים); לעניין זה, "רבעון" – תקופה של שלושה חודשים רצופים, שתחילתה ב־1 בינואר, ב־1 באפריל, וב־1 ביולי של כל שנה";

(3) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) הודעות, דיווחים ודוחות שנתיים, תקופתיים ומידיים, כפי שקבעו השרים בתקנות";

(ב) בסעיף קטן (ה), אחרי "הדוחות הכספיים השנתיים" יבוא "ועל הדוחות הכספיים הרבעוניים";

(5) בסעיף 8, במקום "ובאישור ועדת הכספים של הכנסת" יבוא "ולאחר שניתן לשר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, פרק זמן של 21 ימים להעביר לשרים את עמדתו בעניין התכנית המוצעת";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (4), (7) ו-(9)

סעיף 7 לחוק להסדר ההימורים בספורט קובע שורה של הוראות בעניין תקציב המועצה, וחובתה להגיש לשרים הודעות, דיווחים ודוחות כמפורט בסעיף. לשם יישום ההסדר המוצע, שלפיו רווחי המועצה לא יממנו עוד את תחום הספורט ויועברו לאוצר המדינה, מוצע להסדיר את הבקרה החשבונאית שהמועצה תירש לה. כך מוצע לתקן את סעיף 7(ד) לחוק להסדר ההימורים בספורט, באופן שהמועדים שבהם מחויבת המועצה להגיש לשרים דוחות כספיים שנתיים מבוקרים, ודוחות כספיים תקופתיים סקורים יחד עם תחזית ליתרת הכנסות מעודכנת, ייקבעו בחוק.

סעיף 7(ה) לחוק להסדר ההימורים בספורט, קובע כי מנהל המועצה, סגן המנהל הכללי לענייני כספים, יושב ראש המועצה וחבר מועצה נוסף שהמועצה תסמיך לכך, יחתמו על הדוחות הכספיים השנתיים של המועצה ויצרפו להם טופס הצהרה חתום על ידם, בנוסח ההצהרה הקבוע בתוספת הראשונה לחוק האמור. מוצע לתקן את הסעיף האמור ואת נוסח ההצהרה האמורה, כדי להחיל גם לגבי הדוחות הרבעוניים סקורים, כללים דומים לאלו שחלים לגבי הדוחות הכספיים השנתיים, זאת, כדי להגביר את נאותות הדיווח ויעילות הבקרה החשבונאית.

סעיף 9 לחוק להסדר ההימורים בספורט, בנוסחו הקיים, קובע כי המועצה, באישור השרים ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, תקבע בכל שנה למי תשולם יתרת ההכנסות ולפי איזו חלוקה, בכפוף לסכומים שקבעה המועצה הלאומית לספורט שיחולקו כתמיכה לתשתיות יסוד בספורט, להתאחדויות ואיגודים, לאגודות ספורט

הספורט, וזאת, באישור שר התרבות והספורט, או באישור שר התרבות והספורט ושר האוצר (בפרק זה – השרים), לפי העניין. כאמור לעיל, החלק הארי של מימון הספורט בישראל, נשען על רווחי המועצה להסדר ההימורים בספורט, מהימורים של הציבור על תחרויות ספורט.

מוצע לנתק את התלות של תחום הספורט בישראל ברווחי הימורים, ולקבוע הסדר חדש לתקציב הספורט, שלפיו כל ההקצאה הציבורית לספורט תיעשה על ידי המדינה, בהתאם לנהלים המקובלים במשרדי הממשלה. קביעת הסדר החדש, מחייבת שורה של תיקונים בחוק להסדר ההימורים לספורט, כפי שיפורט להלן.

לפסקה (3)(ב)

סעיף 5א לחוק להסדר ההימורים בספורט, שעניינו ועדת הביקורת של המועצה, קובע שורה של הוראות בנוגע לחובת המועצה למנות מבין חבריה ועדת ביקורת, הרכב ועדת הביקורת ותפקידיה של ועדת הביקורת. תפקידיה של ועדת הביקורת כוללים, בין השאר, את החובה המנויה בסעיף 5א(ג) לחוק להסדר ההימורים בספורט, לדון "בדוחות ביקורת על גורמים המקבלים סכומים מיתרת ההכנסות המיועדות לחלוקה לפי סעיף 9, בהיבטים הנוגעים לתמיכת המועצה בפעילותם". נוכח ההצעה לנתק את התלות של תחום הספורט בישראל ברווחי הימורים, ולייחד את פעילות המועצה לארגון ועריכה של הימורים על תוצאות של משחקי ספורט ותחרויות ספורט בלבד, מתייתר התפקיד האמור של ועדת הביקורת, ועל כן מוצע לבטל אותו.

(6) בסעיף 18ג(ג), בפסקה (2), הסיפה החל במילים "אישור השרים לפי פסקה זו" – תימחק;

(7) בסעיף 9 –

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "יתרת ההכנסות";

(ב) בסעיף קטן (א), הסיפה החל במילים "ותשמש לקידום ולפיתוחם" – תימחק;

(ג) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) המועצה תעביר למדינה את יתרת ההכנסות החיובית שנצברה, כמפורט להלן:

(1) במועד הקבוע בסעיף 7(ד)(1) להגשת כל דוח כספי שנתי – את יתרת ההכנסות לפי הדוח הכספי השנתי, בניכוי הסכומים ששולמו לפי פסקה (2) באותה שנת כספים;

(2) במועדים הקבועים בסעיף 7(ד)(2) להגשת כל דוח כספי רבעוני – את יתרת ההכנסות שנצברו ברבעון לפי אותו דוח";

(ד) סעיפים קטנים (ב) עד (ב1א) – בטלים;

(ה) בסעיף קטן (ג), במקום "ההכנסות, ההוצאות וחלוקת היתרות" יבוא "ההכנסות וההוצאות";

(ו) סעיפים קטנים (ג1) ו-(ד) – בטלים;

ד ב ר י ה ס ב ר

ההכנסות, ההוצאות וחלוקת היתרות באותה שנה", כך שהדין וחשבון שתפרסם המועצה יתייחס רק להכנסות ולהוצאות המועצה, מעת שבהתאם לשינוי המוצע, חלוקת היתרות לא ייעשה על ידה.

לפסקה (5)

כיום פועלים שני גופים הרשאים לפי חוק לערוך הימורים והגרלות בישראל: מפעל הפיס, מכוח חוק העונשין, התשל"ז-1977, ולפי היתר משר האוצר או מי שהשר האציל לו סמכותו, והמועצה להסדר ההימורים בספורט, מכוח החוק להסדר ההימורים בספורט. כל גוף פועל בתחום שהריבון הקצה לו; כך המועצה מוסמכת לארגן ולערוך הימורים על תוצאות של משחקי ספורט ותחרויות ספורט, ומפעל הפיס מוסמך לארגן ולערוך את שאר ההימורים וההגרלות.

נוכח הקבלה זו בין שני הגופים, נכון כי במקומות שבהם הדבר אפשרי, תהיה זהות בין ההוראות הרגולטוריות שחלות עליהם. מכיוון שאישור תכניות הימורים למפעל הפיס ניתן על ידי שר האוצר, או מי שהסמיכו לכך, מוצע לתקן את סעיף 8 לחוק להסדר ההימורים בספורט כך שגם לעניין המועצה, מי שיאשר תכניות הימורים חדשות שתבקש לערוך, יהיו שר התרבות והספורט ושר האוצר, בלי שיידרש נוסף על אישורם גם אישור של ועדת הכספים של הכנסת. תחת זאת, מוצע כי במסגרת ההליך שלפיו תובא תכנית הימורים לאישור השרים האמורים, יינתן אף לשר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים פרק זמן לתת את עמדתו לגביה.

ומועדוני ספורט, להקמה ולשדרוג של מיתקני ספורט ולפעילויות שמטרתן מניעת אלימות וגזענות בספורט. בהתאם לשינוי המוצע בדבר ניתוק תחום הספורט מהימורים ותמיכה בו על ידי המדינה, מוצע לתקן את סעיף 9 לחוק להסדר הימורים בספורט, ולהוסיף בו את סעיף קטן (א1), שלפיו תעביר המועצה למדינה את יתרת ההכנסות החיובית שנצברה אצלה, באותם מועדים שבהם היא נדרשת להגיש את הדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים ואת הדוחות הכספיים התקופתיים הסקורים.

בהתאם, מוצע לבטל את סעיפים קטנים (ב), (ב1) ו-(ג1) של סעיף 9 לחוק להסדר ההימורים בספורט, שקובעים הוראות באשר לאופן הקצאת הכספים על ידי המועצה, ומתייתרים מעת שההקצאה לא תיעשה עוד על ידי המועצה. כמו כן, גם סעיף קטן (ב1א) של הסעיף האמור שמחייב את המועצה להעביר למועצה הלאומית לספורט את הצעת התקציב ואת התקציב המאושר של המועצה, מתייתר מעת שתחום הספורט לא ייתמך עוד מתקציב המועצה, ולכן אין צורך שהמועצה הלאומית לספורט תידרש לו; אשר על כן, מוצע לבטל גם את הסעיף הקטן האמור. עוד מוצע לבטל את סעיף קטן (ד) של סעיף 9 לחוק להסדר ההימורים בספורט, שמגדיר מונחים שמתיתרים נוכח ההסדר החדש המוצע.

עוד מוצע לתקן את סעיף 9(ג) לחוק להסדר ההימורים בספורט, שקובע, בנוסחו היום, כי "המועצה תפרסם ברשומות ובאתר האינטרנט של המועצה, תוך שלושה חודשים לאחר תום כל שנת כספים, דין וחשבון על

(8) בסעיף 9א, סעיף קטן (ב) – בטל;

(9) בתוספת הראשונה, בפסקה (1), במקום "הדוח הכספי השנתי" יבוא "הדוח הכספי השנתי/הדוח הכספי הרבעוני (מחזק את המיותר)" ובמקום "לשנת" יבוא "לתקופה".

(א) על אף סעיף 38 לחוק זה, שר התרבות והספורט ושר האוצר רשאים לדחות, בצו, את מועד ביטולן של פסקאות (1) עד (5) ו-(7) של סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו בסעיף 9(7ד) לחוק זה, כולן או חלקן, לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים.

תיקון החוק להסדר ההימורים בספורט – תחילה והוראת מעבר

(ב) נדחה, בצו, מועד ביטולן של הוראות סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כולן או חלקן, לפי סעיף קטן (א), בתקופת הדחייה יקראו את סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט כך:

(1) במקום הרישה יבוא "מהכספים שיועברו למועצה לפי סעיף 7(ג), היא תקצה";

(2) בפסקאות (1), (2), (3) ו-(7), בכל מקום, במקום "שתקבע המועצה הלאומית לספורט" יבוא "שיקבעו השרים".

(ג) כספים שהוקצו כדין על ידי המועצה להסדר ההימורים בספורט לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה, וטרם שולמו עד יום תחילתו של חוק זה, ישולמו על ידי משרד התרבות והספורט, כאילו הוקצו על

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (8)

שניתנה עד כניסת השינוי לתוקף, מוצע להסמיך את שר התרבות והספורט ואת שר האוצר לקבוע, בצו, במקרה הצורך, דחייה של מועד ביטולן של פסקאות (1) עד (5) ו-(7) של סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כולן או חלקן, וזאת לתקופה אחת של שלושה חודשים בלבד.

לסעיף קטן (ב)

בהתאם לכך, מוצע לקבוע כי בתקופת הדחייה כאמור לעיל, תקצה המועצה, מהכספים שיועברו לה מתקציב המדינה, בהתאם לאישור שר האוצר, כספים לתמיכה בתשתיות יסוד בספורט, בהתאחדויות ובאיגודים, באגודות ספורט ובמועדוני ספורט, בספורט באזורי עדיפות לאומית וספורט נשים, בארגוני הספורט הנתמכים, או בפעילויות שמטרתן מניעת אלימות וגזענות בספורט, בהתאם לפסקאות של סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט שמועד ביטולן יידחה. כפי שיפורט בהמשך, בהתאם לסעיף 12(6)(ה) לתיקון המוצע, תבוטל סמכות המועצה הלאומית לספורט לפי סעיף 17(5) לחוק הספורט, לקבוע את חלוקת יתרת ההכנסות בהתאם לנושאים השונים כמפורט בסעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, וזאת, כמוצע בסעיף 13(א) לתיקון המוצע, החל ביום פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019. לפיכך מוצע כי בתקופת הדחייה ימלאו השרים תפקיד זה ויקבעו את הסכומים לתמיכה במטרות ובנושאים כמפורט לעיל.

לסעיפים קטנים (ג) עד (ה)

מוצע לקבוע כמה הוראות מעבר נוספות לעניין ההסדר החדש. כך, מוצע לקבוע כי המדינה, באמצעות משרד התרבות והספורט, תיכנס בנעלי המועצה לעניין ההתייעלות הכלכלית 2019, לשם היערכות לקראת ההסדר החדש וחרף תקופת המעבר

סעיף 9א(ב) לחוק להסדר ההימורים בספורט, בנוסחו הנוכחי, קובע כי "ככל שיתרות המזומנים יפחתו מ־250 מיליון שקלים חדשים (בסעיף קטן זה – הסכום המזערי), תעביר המדינה למועצה לא יאוחר מ־60 ימים מהמועד שבו יפחתו יתרות המזומנים כאמור, את ההפרש שבין יתרות המזומנים לסכום המזערי, ולא יותר מהסכום שהעבירה המועצה למדינה בפועל לפי סעיף קטן (א) ו-(א1)", זאת כדי למנוע את החשש שבמצב שבו יפחתו יתרות המזומנים של המועצה כאמור, ייפגעו התמיכות הניתנות על ידי המועצה לתחום הספורט. אשר על כן, נקבעה ברירת מחדל ולפיה במצב כזה, תעביר המדינה למועצה את ההפרש שבין יתרות המזומנים לסכום המזערי, כאמור שם. בהתאם לשינוי המוצע, ולפיו המועצה לא תשמש עוד כגורם תומך בתחום הספורט, הרי שאין חשש כי במקרה שיפחתו יתרות המזומנים ייפגעו גופי הספורט הנתמכים, הואיל והמדינה תיכנס בנעלי המועצה לעניין הקצאות כדין שנעשו לפי סעיף 9(ב1) לחוק וטרם שולמו בפועל, ולכן אין עוד צורך בהוראה זו ומוצע לבטל אותה.

סעיף 10 לסעיף קטן (א)

מוצע כי ההסדר החדש כמתואר לעיל, ייכנס לתוקף ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019), זאת בהתאם לסעיף התחילה הכללי של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019), התשע"ח–2018 (בפרק זה – חוק ההתייעלות הכלכלית 2019). נוסף על כך כדי לאפשר גמישות מסוימת בכל הנוגע למשך פרק הזמן שיידרש לגופי הספורט הנתמכים לשם היערכות לקראת ההסדר החדש וחרף תקופת המעבר

ידו בהתאם למבחנים לתמיכה; נדחה, בצו, מועד ביטולן של הוראות סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כולן או חלקן, לפי סעיף קטן (א), יראו לעניין סעיף קטן זה, את המועד הנדחה כאמור כיום תחילתו של חוק זה.

(ד) על אף האמור בכל דין או הסכם, ביום תחילתו של חוק זה, כל הזכויות וטובות ההנאה של המועצה עקב כספים שהוקצו כדין על ידה לפי סעיף 9(ב1)6 לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה, יועברו למדינה ויראו אותן כזכויות וטובות הנאה של המדינה.

(ה) מי שמונה כחבר המועצה להסדר ההימורים בספורט לפי סעיף 4(א)4 עד (7) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה, יחדל לכהן בתפקידו ביום תחילתו של חוק זה.

החוק להסדר
ההימורים בספורט
– הוראות שעה

11. (א) ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019), תעביר המועצה למדינה את יתרות המזומנים, וכן את כל הכנסות המימון שהתקבלו במועצה מהשקעת יתרות המזומנים. (ב) המנהל הכללי של משרד התרבות והספורט ימנה רואה חשבון שילווה את פעילות המועצה, בתקופה שמיום פרסומו של חוק זה, עד המועד שבו תעביר המועצה להסדר ההימורים בספורט למדינה את יתרות המזומנים והכנסות המימון כאמור בסעיף קטן (א), ולעניין זה יחולו הוראות אלה:

(1) רואה החשבון יהיה מוסמך לבצע את כל הפעולות הנוגעות לשימוש ביתרות המזומנים או ביתרת ההכנסות, או להתחייבויות הכספיות של המועצה, ולקבל כל מידע הנוגע להן;

(2) המועצה תיתן לרואה החשבון גישה למערכות המידע של ניהול ההתחייבויות הכספיות והנכסים;

(3) התחייבות כספית מטעם המועצה לא תחייב אותה, אלא אם כן חתם עליה גם רואה החשבון, והתחייבות כספית שלא נחתמה כאמור – בטלה;

(4) על כל התחייבות כספית מטעם המועצה יצוין בכתב כי מונה למועצה רואה חשבון לפי סעיף זה וכי היא תחייב את המועצה רק אם נחתמה על ידו כאמור;

ד ב ר י ה ס ב ר

בתפקידם כנציגים במועצה ביום תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, וזאת, כאמור לעיל, נוכח הניתוק המוצע בין תחום הספורט לבין רווחי הימורים.

סעיף 11 כאמור לעיל, בהתאם להסדר המוצע, החל ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019), רווחי המועצה לא יממנו עוד את תחום הספורט ויועברו להכנסות המדינה. נוכח השינוי האמור מוצע לקבוע הוראת שעה ולפיה תיעשה העברה חרי־פעמית של יתרות המזומנים, כהגדרתן בסעיף 11(ג) לתיקון המוצע, וכן של כל הכנסות המימון שהתקבלו מהשקעתן, ושנצברו במועצה עד למועד האמור. עוד מוצע, כדי לאפשר מעבר יעיל ומיטבי של יתרת ההכנסות, יתרות המזומנים וההתחייבויות הכספיות של המועצה, כאמור לעיל, כי ימונה רואה חשבון שילווה את פעילות המועצה בתקופת המעבר ויביא לכך שלרשות המדינה יעמוד המידע על אודות צבר ההתחייבויות שהמדינה תיכנס בנעלי המועצה לגביהן, הנכסים וההקצאות של המועצה, הרלוונטיים לעניין.

לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט וטרם שולמו עד יום תחילת החוק המוצע, ולעניין זה, מוצע כי משרד התרבות והספורט ישלם את הכספים שהוקצו כאמור כאילו הוקצו על ידו בהתאם למבחנים לתמיכה.

כמו כן מוצע, בהתאם לשינוי המוצע לניתוק תחום הספורט מרווחי הימורים, לקבוע כי כל הזכויות וטובות ההנאה שעמדו לזכות המועצה עקב כספים שהוקצו כדין על ידה לפי סעיף 9(ב1)6 לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו ערב תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, יועברו למדינה ביום תחילתו של החוק האמור, ויראו אותן כזכויות וטובות הנאה של המדינה.

בהתאם לתיקון המוצע לסעיף 4 לחוק להסדר ההימורים בספורט, בעניין הרכב המועצה, כמתואר לעיל, מוצע לקבוע כי מי שמונה למועצה כנציג הוועד האולימפי, ההתאחדות לכדורגל, איגוד הכדורסל ואיל"ת – התאחדות ישראלית לספורט תחרותי לא אולימפי, לפי סעיף 4(א)4 עד (7) לחוק להסדר ההימורים בספורט, יחדלו לכהן

(5) התחייבויות כספיות שניתנו או סכומים מיתרות המזומנים, לא ישולמו או יועברו, אלא אם כן נחתמו על ידי רואה החשבון.
(ג) בסעיף זה –

“המועצה” – המועצה להסדר ההימורים בספורט כמשמעותה בחוק להסדר ההימורים בספורט;

“התחייבות כספית” – התחייבות כספית, הקשורה להקצאה לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו ערב פרסומו של חוק זה, לרבות בחוזה, בכתב התחייבות, במסמכי תשלום או בהסדר פשרה המוגש לבית משפט או לבית דין כדי לקבל תוקף של פסק דין;

“יתרת ההכנסות” – כהגדרתה בחוק להסדר ההימורים בספורט;

“יתרות המזומנים” – סך הסכומים שהמועצה הקצתה לחלוקה כתמיכה, לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו ערב פרסומו של חוק זה, אך טרם הועברו בפועל למקבלי התמיכה.

תיקון חוק הספורט 12. בחוק הספורט, התשמ"ח-1988¹⁰ (בפרק זה – חוק הספורט) –

(1) בסעיף 1, ההגדרות “המועצה להסדר ההימורים בספורט”, “הוועדה הציבורית”, “חוק להסדר ההימורים בספורט” ו“יתרת ההכנסות” – יימחקו;

(2) בסעיף 9ב, המילים “או לפי חוק להסדר ההימורים בספורט” – יימחקו;

(3) בסעיף 17א(ב) –

(א) ברישה, במקום “19 חברים” יבוא “20 חברים”;

(ב) פסקה (5) – תימחק;

(ג) בפסקה (6), במקום “או נבחריהן” יבוא “שהוא מנהל מחלקת ספורט ברשות המקומית”;

ד ב ר י ה ס ב ר

השנתי שלהם עולה על מיליון וחצי שקלים חדשים, יהוו רשות ציבורית לעניין חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, למעט לגבי מידע מסוים, כמפורט בסעיף. בהתאם לשינוי המוצע בדבר ניתוק התמיכה בתחום הספורט מרווחי הימורים, הרי שלא ייתמכו עוד התאחדויות או איגודים לפי החוק להסדר ההימורים בספורט, ולכן מוצע למחוק בסעיף האמור את ההתייחסות לתמיכה לפי חוק להסדר ההימורים בספורט.

לפסקאות (3) ו-(4)

סעיף 17 לחוק הספורט מסדיר את הקמתה של המועצה הלאומית לספורט ואת הרכבה. מעת שהמועצה להסדר ההימורים בספורט תהיה מוסמכת לארגן ולערוך הימורים על תוצאות של משחקי ותחרויות ספורט בלבד, בעוד כלל ההקצאה הציבורית לתמיכה בתחום הספורט תיקבע בתקציב משרד התרבות והספורט, באופן שינותק הקשר בין רווחי הימורים לבין תמיכה בתחום הספורט, הרי שייצוג תחום ההימורים במועצה הלאומית לספורט על ידי נציג המועצה להסדר ההימורים בספורט שיהיה חבר בה או נציג מפעל הפיס שיהיה משקיף בה, אינו עולה

סעיף 12 לפסקה (1)

מוצע למחוק את ההגדרות “המועצה להסדר ההימורים בספורט”, “חוק להסדר ההימורים בספורט”, ו“יתרת ההכנסות”, אשר בהתאם לשינוי המוצע לא יהיה אוכור שלהן בחוק הספורט, נוכח הניתוק המוצע בין תחום הספורט לבין רווחי הימורים, וכפועל יוצא ניתוק בין חוק הספורט לבין חוק להסדר ההימורים בספורט, ובין המועצה הלאומית לספורט לבין המועצה להסדר ההימורים בספורט. עוד מוצע למחוק את ההגדרה “הוועדה הציבורית”, הואיל ומוצע לבטל את הוועדה האמורה; זאת, משום שהוועדה הציבורית כיום מהווה גוף מייעץ למועצה הלאומית לספורט, ובהתאם להסדר החדש המוצע, מוצע לקבוע שהמועצה הלאומית לספורט תהווה גוף מייעץ לשרים בענייני ספורט, ולכן הוועדה הציבורית תהווה גורם מייעץ שני, באופן שייצור בירוקרטיה מיותרת.

לפסקה (2)

סעיף 9ב לחוק הספורט קובע כי התאחדות או איגוד המקבלים תמיכה לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, או לפי החוק להסדר ההימורים בספורט, ומחזור העסקים

¹⁰ ס"ח התשמ"ח, עמ' 122; התשע"ז, עמ' 548.

- (ד) אחרי פסקה (13) יבוא:
- "(14) שני נציגים של התאחדויות או איגודים, שאינם מיוצגים על ידי נציגים אחרים במועצה";
- (ה) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(1ג) במינוי לפי פסקאות (4) עד (14) שבסעיף קטן (ב), לא ימונה מי שעוסק בתחום ההימורים וההגרלות";
- (1) סעיף קטן (ה) – בטל;
- (4) בסעיף 17, במקום "עשרה מבין" יבוא "רוב";
- (5) בכותרת סימן ב' לפרק ג', המילים "והוועדה הציבורית" – יימחקו;
- (6) בסעיף 17 –
- (א) בפסקה (1), בסופה יבוא "לשם קידום ופיתוחם של הפעילות הגופנית והספורט בישראל";
- (ב) במקום פסקה (3) יבוא:
- "(3) לייעץ לשר בעניין קביעת אמות המידה לתמיכה בתחום הספורט";
- (ג) בפסקה (4), במקום "לקבוע, באישור השרים, את" יבוא "לייעץ לשרים בעניין קביעת";
- (ד) אחרי פסקה (4) יבוא:
- "(4א) לגבש המלצות בנושאים בתחום הספורט שהשר או שר האוצר, ביקשו שתדון בהם, וההמלצות יובאו לעיון השרים";
- (ה) פסקה (5) – תימחק;
- (7) סעיפים 17יא עד 17יג – בטלים;

ד ב ר י ה ס ב ר

והתמיכות בתחום הספורט ייעשו בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, או להוראות תקנון כספים ומשק המפורסמות על ידי החשב הכללי, הרי שהממונה על סעיף התקציב יקבע את אמות המידה שלפיהן הוא יחולק.

לכן, מוצע לתקן את סעיף 17 לחוק הספורט כך שהמועצה הלאומית לספורט, כגוף שיש בו ייצוג לגופי הספורט העיקריים בישראל והוא בעל הידע והמומחיות בתחום הספורט, תהיה הגורם המקצועי המייעץ לשר התרבות והספורט לעניין קביעת אמות המידה לתמיכה, לעניין קביעת מדיניות כוללת וארוכת טווח בתחום הספורט לשם קידום ופיתוחם של הפעילות הגופנית והספורט בישראל ועוד, ולשרת התרבות והספורט ולשר האוצר לעניין קביעת תכנית המיתקנים הלאומית.

עוד מוצע כי מעת שהמועצה הלאומית לספורט עצמה הפכה לגוף מייעץ לשרים, תבוטל הוועדה הציבורית, שהוקמה כגוף מייעץ למועצה הלאומית לספורט לעניין אמות המידה לתמיכה, מכיוון שהיוועצות כפולה תיצור עודף בירוקרטיה שאין לה הצדקה ובהכרח תסרב לאת תהליך קביעתן של אמות המידה לתמיכה.

בקנה אחד עם מטרות המועצה ותפקידיה, ומוצע לתקן בהתאם את סעיף 17 לחוק הספורט. כמו כן, מוצע להגדיל את הייצוג במועצה הלאומית לספורט של נציגים מתחום הספורט ולקבוע שיווספו שני נציגים של התאחדויות או איגודים שאינם מיוצגים על ידי נציגים אחרים במועצה, וכי נציג הרשויות המקומיות האמור בסעיף 17(ב) לחוק הספורט יהיה מנהל מחלקת ספורט ברשות המקומית. בהתאם לכך מוצע להגדיל את מספר החברים במועצה הלאומית לספורט מ-19 ל-20. עוד מוצע לתקן את סעיף 17 לחוק הספורט כך שהמניין החוקי לקיום ישיבות המועצה הלאומית לספורט יהיה רוב מבין חבריה, במקום עשרה חברים כפי שקבוע כיום בסעיף האמור.

לפסקאות (5) עד (7)

סעיף 17 לחוק הספורט קובע את תפקידי המועצה הלאומית לספורט. כיום, תפקידים אלה כוללים, בין השאר, קביעה של אמות המידה ושל הסכומים לחלוקה כתמיכה בתחום הספורט לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט. מעת שכלל התקציב להקצאה הציבורית לתחום הספורט בישראל יעוגן בתקציב המדינה,

(א) בסעיף קטן (א), במקום "המועצה" יבוא "השרים", במקום "ובאישור השרים, תקבע" יבוא "יקבעו" ובמקום "ותפרסמה" יבוא "ויפרסמו אותה";

(ב) בסעיף קטן (ב) –

(1) בפסקה (2), המילים "ואמות המידה" – יימחקו;

(2) אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) סכומי הכספים שייועדו להקצאה בעבור הקמתם או שדרוגם של תשתיות ספורט או מיתקני ספורט (בפסקה זו – תשתיות או מיתקנים), ולעניין זה רשאים השרים להביא בחשבון, בין השאר, את העניינים האלה:

(א) סוגיהם ומספרם של התשתיות או המיתקנים;

(ב) מיקומם של התשתיות או המיתקנים, בשים לב לפריסה גאוגרפית, לצורכי הפיתוח של הספורט בישראל או למצב הכלכלי של היישוב שבו הם נמצאים בהתאם למדד החברתי-כלכלי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה או מדד אחר שייראה לשרים הולם;

(ג) סוגי הגופים אשר יהיו זכאים להקצאת כספים לשם הקמתם או שדרוגם של תשתיות או מיתקנים (בפסקה זו – הגופים הזכאים);

(ד) לוחות הזמנים לביצוע ההקמה או השדרוג של התשתיות או המיתקנים, שבהם יידרשו לעמוד הגופים הזכאים;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (8)

הכלכלי של היישוב הרלוונטי; סוגי הגופים, לרבות רשויות מקומיות, שיהיו זכאים להקצאת כספים לצורך הקמה או שדרוג של תשתיות ספורט או מיתקני ספורט, ועוד. יובהר כי ההיבטים השונים המנויים בפסקה (4) המוצעת לסעיף 17 ד (ב) לחוק הספורט אינם ממצים, כך שהשרים יוכלו להתחשב בהיבטים נוספים שייראו להם רלוונטיים לעניין זה. מבחני התמיכה או הקריטריונים הרלוונטיים להקצאת כספים מסוג אחר, שייקבעו על ידי משרדי הממשלה שיקצו משאבים להקמה ולשדרוג של תשתיות ספורט או מיתקני ספורט, יתבססו על הוראות תכנית המיתקנים הלאומית.

בהתאם לאמור לעיל, מוצע לתקן את סעיף 17 ד (ב) (2) לחוק הספורט, שבנוסחו היום קובע כי תכנית המיתקנים הלאומית תכלול, בין השאר, סדרי עדיפויות ואמות מידה להקצאת משאבים להקמה ולשדרוג של מיתקני ספורט, ולמחוק את המילים "אמות מידה", כדי שיהיה ברור כי תכנית המיתקנים הלאומית קובעת עקרונות כלליים, כאמור לעיל, אשר בהתאם להם ייקבעו מבחני התמיכה של משרדי הממשלה אשר יקצו משאבים להקמה ולשדרוג של תשתיות ומיתקני ספורט.

סעיף 17 ד (א) לחוק הספורט, בנוסחו הנוכחי, קובע כי המועצה הלאומית לספורט, לאחר התייעצות עם השרים הממונים על משרדי הממשלה המקצים משאבים להקמה ולשדרוג של מיתקני ספורט ובאישור שר התרבות והספורט ושר האוצר, תקבע את תכנית המיתקנים הלאומית, ותפרסמה ברשומות. מוצע לתקן את הסעיף האמור כך ששר התרבות והספורט ושר האוצר יקבעו את תכנית המיתקנים הלאומית, והמועצה הלאומית לספורט תייעץ להם לגביה.

מוצע לתקן את סעיף 17 ד (ב) לחוק הספורט ולהוסיף בו את פסקה (4), שבה יפורטו ההיבטים השונים שהשרים יהיו רשאים להביא בחשבון לעניין הועדת כספים להקמתם או לשדרוגם של תשתיות ספורט או מיתקני ספורט. כך למשל, מוצע כי השרים יביאו בחשבון, לעניין זה, את אלה: סוגיהם ומספרם של תשתיות הספורט או מיתקני הספורט; מיקומם של תשתיות הספורט או מיתקני הספורט, בשים לב לפריסה גאוגרפית, לצורכי הפיתוח של הספורט בישראל או למצב

(ה) סכום המימון המשלים שיידרש מהגופים הנתמכים, והוראות לעניין המרת הזכאות של הגופים הזכאים לתשתית או למיתקן אחרים;

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום "המועצה, מיוזמתה או לפי פניית השרים, תבחן" יבוא "השרים יבחנו" והסיפה החל במילים "החליטה המועצה" – תימחק;

(ד) בסעיף קטן (ד), פסקה (2) – תימחק;

(ה) בסעיף קטן (1), במקום "למועצה" יבוא "לשרים ולמועצה".

תיקון חוק הספורט – תחילה והוראות מעבר

13. (א) תחילתו של חוק הספורט כנוסחו בסעיף 12 לחוק זה, למעט מחיקתן של ההגדרות "חוק להסדר ההימורים בספורט" ו"יתרת ההכנסות" שבסעיף 1 לחוק הספורט, כנוסחו בסעיף 12(1) לחוק זה, ומחיקתה של פסקה (2) של סעיף 17(ד) לחוק הספורט, כנוסחו בסעיף 12(8)(ד) לחוק זה, ביום פרסומו של חוק זה (בסעיף זה – יום התחילה).

(ב) אמות מידה שנקבעו לפי דין לעניין חלוקת יתרת ההכנסות, לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו ערב יום התחילה, ועמדו בתוקפן ערב יום התחילה, ימשיכו לחול עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019), לעניין תמיכה בתחום הספורט, כל עוד לא שונו או בוטלו לפי כל דין.

(ג) מי שמונה כחבר המועצה הלאומית לספורט לפי סעיף 17(ב)5 לחוק הספורט, כנוסחו ערב יום התחילה, יחדל לכהן בתפקידו ביום התחילה.

(ד) מי שמונה כחבר הוועדה הציבורית לפי סעיף 17(א) לחוק הספורט, כנוסחו ערב יום התחילה, יחדל לכהן בתפקידו ביום התחילה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 13 לסעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ה)

להקצות כספים כחלוקה לתמיכות לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, ואולם כאמור לעיל, התיקון המוצע לחוק הספורט, רובו ככולו, נכנס לתוקף ביום פרסום חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, ולכן, ככל שהשרים ישנו את תכנית המיתקנים הלאומית בתקופה שמיום פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019 עד יום תחילתו, נדרש שהיא תחייב גם את המועצה.

במקביל, מוצע כי בתקופה שמיום פרסום חוק ההתייעלות הכלכלית 2019 עד יום תחילתו, יקראו את סעיף 17(ג) לחוק הספורט, כך שאמות מידה שיקבע שר התרבות והספורט יחייבו את המועצה לעניין חלוקת יתרת ההכנסות, גם זאת כדי להבטיח רציפות, באופן שכל עוד הקצאת הכספים כחלוקה לתמיכות נעשית על ידי המועצה, קביעות שר התרבות והספורט יחייבו אותה. בהתאם, מוצע כי גם מועד התחילה של מחיקת ההגדרות "חוק להסדר ההימורים בספורט" ו"יתרת ההכנסות" שבסעיף 1 לחוק הספורט, כנוסחו בסעיף 12(1) לחוק המוצע, אשר רלוונטיות להוראות מעבר אלה, יהיה ביום התחילה של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019.

לסעיפים קטנים (ג) ו-(ד)

בהתאם לתיקונים המוצעים לסעיפים 17(ב)5 ו-17(א) לחוק הספורט, כמתואר לעיל, מוצע לקבוע בהוראת מעבר, כי מי שמונה לפי הסעיפים האמורים, כנוסחם ערב פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, בהתאמה, למועצה הלאומית לספורט כנציג המועצה להסדר ההימורים

כדי לאפשר למשרד התרבות והספורט להיערך בהקדם בכל הנוגע להכנת הכנת מבחני התמיכה שיידרשו לצורך יישום ההסדר המוצע, מוצע לקבוע כי מועד תחילתו של התיקון המוצע לחוק הספורט, כנוסחו בסעיף 12 לתיקון המוצע, יהיה ביום פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019; זאת, למעט כמה עניינים שיפורטו להלן, שלגביהם מועד התחילה יהיה ביום תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, קרי, יום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) (בפרק זה – יום התחילה של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019).

ואולם כדי להבטיח כי התמיכה לגופי הספורט הנתמכים היום תמשיך להשתלם כסדרה, מוצע לקבוע כי אמות מידה שנקבעו כדין לחלוקת כספי המועצה להסדר ההימורים בספורט ועמדו בתוקפן ערב יום התחילה ימשיכו לחול עד סוף שנת 2019, כל עוד לא שונו או בוטלו לפי כל דין לפני מועד זה.

על אף האמור לעיל לעניין מועד תחילתו של התיקון המוצע לחוק הספורט, ביום פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, מוצע כי מועד תחילתה של מחיקת פסקה (2) של סעיף 17(ד) לחוק הספורט, כנוסחו בסעיף 12(8)(ד) לתיקון המוצע, יהיה במועד מאוחר יותר, קרי ביום התחילה של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, וזאת בהתאם לסעיף התחילה הכללי של החוק האמור. מוצע מועד תחילה כאמור לעניין זה, שכן רק מיום זה תפסיק המועצה

(ה) בתקופה שמיום התחילה עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018), יקראו את חוק הספורט כך שלפני סעיף 17 ז"ב יבוא:

17 י.ג. (א) השר רשאי לקבוע אמות מידה לתמיכה; קבע השר אמות מידה לתמיכה, יפרסמן ברשומות.

(ב) אמות המידה לתמיכה יחייבו את המועצה להסדר ההימורים בספורט, כמשמעותה בחוק להסדר ההימורים בספורט, לעניין חלוקת יתרת ההכנסות.

(ג) בסעיף זה, "אמות מידה לתמיכה" – אמות מידה לתמיכה לפי סעיף 9(ב1) לחוק להסדר ההימורים בספורט, בתשתיות יסוד ובמטרות אחרות בספורט, באגודות ספורט, בהתאחדויות, באיגודים ובמועדוני ספורט וכן לתמיכה בפעילויות שמטרתן מניעת אלימות וגזענות בספורט."

14. בחוק איסור אלימות בספורט, התשס"ח-2008¹¹ (בפרק זה – חוק איסור אלימות בספורט), בסעיף 22(א), פסקה (10) – תימחק.

15. (א) תחילתו של סעיף 22(א) לחוק איסור האלימות בספורט, כנוסחו בסעיף 14 לחוק זה, ביום פרסומו של חוק זה (בסעיף זה – יום התחילה).
(ב) מי שמונה לחבר המועצה למניעת אלימות בספורט לפי סעיף 22(א)(10) לחוק איסור האלימות בספורט, כנוסחו ערב יום התחילה, יחדל לכהן בתפקידו ביום התחילה.

פרק ה': ביטוח לאומי

16. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹² (בפרק זה – חוק הביטוח הלאומי) –

(1) בסעיף 223, לפני ההגדרה "גמלת סיעוד" יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

להסדר ההימורים בספורט, יחדל לכהן בתפקידו כנציג במועצה ביום פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019.

סעיף 16 פסקאות (1), (2) ו-1)

המוסד לביטוח לאומי (להלן – המוסד) משלם כיום כ-6.1 מיליארד ש"ח לכ-170 אלף זכאים מדי שנה לגמלת סיעוד, לשם מימון הטיפול הסיעודי הניתן להם.

גמלת הסיעוד משתלמת מכוח סעיף 224 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (בפרק זה – חוק הביטוח הלאומי), הקובע כי מבוטח שכתוצאה מליקוי מתקיים בו האמור באחת מפסקאות (1), (א1), או (2) שלהלן זכאי לגמלת סיעוד חודשית, בהיקף כמפורט באותן פסקאות ואלו הן:

"(1) הוא תלוי במידה רבה בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות היום-יום, או זקוק להשגחה – 9.75 יחידות שירות לשבוע;

(א1) הוא תלוי במידה רבה מאוד בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות היום-יום, ברוב שעות היממה – 16

בספורט או כנציג הוועדה הציבורית, יחדל לכהן בתפקידו ביום פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית 2019, וזאת נוכח הניתוק המוצע בין תחום הספורט לרווחי הימורים ונוכח ביטול הוועדה הציבורית.

סעיפים 22 לחוק איסור אלימות בספורט, 14 ו-15 התשס"ח-2008, קובע את הרכבה של המועצה למניעת אלימות בספורט. מעת שהמועצה להסדר ההימורים בספורט תהיה מוסמכת לארגן ולערוך הימורים על תוצאות של משחקי ספורט ותחרויות ספורט בלבד, בעוד כלל ההקצאה הציבורית לתמיכה בתחום הספורט תיקבע בתקציב משרד התרבות והספורט, באופן שינותק הקשר בין רווחי הימורים לבין התמיכה בתחום הספורט, הרי שייצוג תחום ההימורים במועצה למניעת אלימות בספורט על ידי יושב ראש המועצה להסדר ההימורים בספורט או חבר אחר במועצה שהוא מינה לעניין זה, אינו נדרש עוד. לכן, מוצע לתקן את סעיף 22(א) לחוק האמור, ולמחוק את פסקה (10) שבו.

בהתאם לכך, מוצע לקבוע כהוראת מעבר, כי מי שמונה למועצה למניעת אלימות בספורט כנציג המועצה

¹¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 878; התשע"ח, עמ' 125.

¹² ס"ח התשנ"ה, עמ' 201; התשע"ח, עמ' 85.

”בדיקת תלות” – בדיקת מידת התלות בעזרת הזולת, בביצוע פעולות היום-יום או לעניין הצורך בהשגחה;”

(2) בסעיף 224 –

(א) בסעיף קטן (א) –

(1) ברישה, במקום " (1), (א1), או " (2) יבוא " (1) עד (6)";

(2) במקום פסקאות (1), (א1) ו- (2) יבוא:

" (1) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 2.5 עד 3 נקודות – 1,000 שקלים חדשים; סכום זה יוצמד לשווי יחידת שירות, המפורסם על ידי המוסד לפי סעיף קטן (ה);

(2) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 3.5 עד 4.5 נקודות – 10 יחידות שירות לשבוע;

(3) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 5 עד 6 נקודות – 14 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 17 יחידות שירות לשבוע;

(4) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 6.5 עד 7.5 נקודות – 18 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 21 יחידות שירות לשבוע;

(5) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 8 עד 9 נקודות – 22 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 26 יחידות שירות לשבוע;

ד ב ר י ה ס ב ר

בבדיקת תלות הבודקת את מידת התלות שלו בביצוע פעולות היום-יום או לעניין הצורך בהשגחה. רמת התלות בה ימצא הזכאי תקבע את גובה הגמלה ותאפשר מתן מענה הולם לצרכים הסיעודיים שלו.

כיום משתלמת גמלת הסיעוד, ככלל, באמצעות שירותים בעין הכוללים טיפול סיעודי בבית, טיפול במרכז יום, אספקת מוצרי ספיגה וכיוצא באלה (להלן – יחידות שירות). על פי התיקון המוצע רמות התלות השונות, למעט רמת התלות הראשונה יקבעו את שווי יחידות השירות לו יהיה זכאי מקבל הגמלה. ברמת התלות הראשונה, לגביה מידת התלות של הזכאי נמוכה בהשוואה לרמות התלות הגבוהות, מוצע לקבוע כי הזכאי יקבל חלק הגמלה בעין סכום של 1,000 ש"ח. להלן יפורט סך יחידות השירות להם יהיה זכאי מקבל הגמלה שנמצא ברמות התלות השנייה עד השישית:

1. ברמת התלות השנייה יהיה זכאי המבוטח לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-9.75 יחידות שירות;

2. ברמת התלות השלישית יהיה זכאי המבוטח לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-12 יחידות שירות;

3. ברמת התלות הרביעית יהיה זכאי המבוטח לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-16 יחידות שירות;

4. ברמת התלות החמישית יהיה זכאי המבוטח לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-21 יחידות שירות;

יחידות שירות לשבוע, ואם אין בידו היתר או שההיתר הותלה והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 19 יחידות שירות לשבוע;

(2) הוא תלוי לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע כל פעולות היום-יום בכל שעות היממה, או זקוק להשגחה מתמדת – 18 יחידות שירות לשבוע, ואם בין בידו היתר או שההיתר הותלה והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 22 יחידות שירות לשבוע.”

מכוח הוראות פסקאות אלה גמלת הסיעוד משתלמת כיום בשלוש רמות שונות, על פי מידת התלות של הזכאי לגמלה בעזרת הזולת – במידה רבה, רבה מאוד או לחלוטין. מידת תלות זו נקבעת באמצעות מבחן תפקודי, המבוצע על ידי מעריכים מקצועיים, והיא באה לידי ביטוי במספר הנקודות שמקבל הזכאי הנע כיום בין 2.5 ל-11 נקודות תלות.

מבנה גמלת הסיעוד הנוכחי המבוסס על החלוקה לשלוש רמות גמלה אינו נותן מענה הולם לצורכי הקשיש, וזאת נובח הקושי להתאים את מידת הסיעוד למידת התלות של הזכאי באמצעות חלוקה לשלוש רמות גמלה.

בהתאם לכך מוצע שפסקאות (1), (א1) ו- (2) של סעיף 224 לחוק הביטוח הלאומי יתוקנו על ידי יצירת שש רמות תלות, שייקבעו על פי מספר הנקודות שיקבל הזכאי

(6) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 9.5 עד 10.5 נקודות – 26 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסייעוד – 30 יחידות שירות לשבוע;

(ב) בסעיף קטן (ב), אחרי "225(ג)" יבוא "(ה) ו-(ו)" ובמקום "בסעיף קטן (א)(1)", (א1) או (2) יבוא "בסעיפים קטנים (א)(1) עד (6)";
(ג) בסעיף קטן (ג), אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א1) השר רשאי לקבוע טופס שימלא מי שאיתו התקשר המוסד לשם ביצוע בדיקת התלות של המבוטח";

(3) בסעיף 225 –

(א) בסעיף קטן (ב), אחרי "306" יבוא "ובכפוף לאמור בסעיף קטן (ה)";

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום "רק" יבוא "גם";

(ג) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) מבוטח שחלות עליו הוראות סעיפים 224(א)(2) עד (6) יקבל לידיו בכסף את שוויין של 4 יחידות שירות מתוך סך היחידות שהוא זכאי להן.
(ו) על אף הוראות סעיף קטן (ה), מבוטח יהיה רשאי לבחור לקבל את גמלת הסייעוד ביחידות שירות בלבד אם הודיע על בחירתו זו למוסד; המוסד רשאי לקבוע את דרך מתן ההודעה.

(ז) מבוטח שהיה זכאי לגמלה ערב תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח – 2018, ולא מסר הודעה למוסד, יקבל לידיו את שוויין של 4 יחידות השירות כאמור בסעיף קטן (ה), ומגמלתו יופחתו בהתאמה 4 יחידות שירות של טיפול אישי במבוטח בביתו, כמשמען בפרט (1) בלוח ח'2; לא היו למבוטח 4 יחידות שירות כאמור, תופחת היתרה מתוך שעות הטיפול האישי במבוטח במרכז יום כמשמען בפרט (2) בלוח ח'2";

(4) בסעיף 225א –

(א) בסעיף קטן (א), פסקה (3) – תימחק;

ד ב ר י ה ס ב ר

בכסף תאפשר לו גמישות רבה יותר בשימוש בגמלה לשם קבלת מענה מיטבי לצרכיו השונים, אשר אינם נכללים במסגרת השירותים בעין שלהם הוא זכאי. במטרה לאפשר למבוטח להמשיך ולקבל את כל גמלת הסייעוד בעין מוצע להותיר בידיו את הבחירה ולהודיע על בחירתו זו למוסד. מבוטח שלא בחר להמשיך ולקבל גמלה בעין, יקבלן בכסף כאמור ויופחתו מגמלתו 4 יחידות שירות בעין תחילה מתוך שעות הטיפול בביתו, ולאחר מכן, אם לא היו מספיק יחידות להפחתה, מתוך שעות הטיפול במרכז יום.

בהמשך לאמור מוצע לתקן את סעיף 225א, הקובע תשלום גמלת סיעוד בכסף למי שמקבל שירותי סיעוד בידי מטפל מקצועי שאינו קרוב משפחתו של הזכאי לגמלה, ברוב שעות היממה, שישה ימים בשבוע לפחות כך שגם הוא יהיה רשאי לבחור לקבל את הגמלה ביחידות שירות וכן לשנות את בחירתו מעת לעת.

5. ברמת התלות השישית יהיה זכאי המבוטח לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-26 יחידות שירות;

מוצע לשמור את המצב הקיים כיום כך שברמת התלות השלישית ואילך תינתן תוספת של 3 עד 4 יחידות שירות למי שמקבל את הטיפול באמצעות מטפל ישראלי, והכול כמפורט באותו סעיף.

עקב השינויים המוצעים לעיל ברמות הגמל ותיקון סעיף 224 לחוק, מוצע לתקן בהתאם את לוח ח'2, כאמור בפסקה.

פסקאות (3) ו-(4)

מוצע לקבוע כי זכאי לגמלה שחלות עליו הוראות סעיפים 224(א)(2) עד (6), כנוסחן בפסקה (2)(א)(2) בסעיף 16, יקבל לידיו בכסף את שוויין של 4 יחידות שירות מתוך סך היחידות שהוא זכאי להן, זאת, מתוך הנחה כי גמלה

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום האמור בו יבוא "מי שזכאי לגמלה בכסף לפי סעיף זה, רשאי לבחור לקבל את הגמלה ביחידות שירות, ורשאי לשנות את בחירתו מעת לעת.";

(5) בסעיף 225ג –

(א) במקום סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ה) העביר המוסד ניכוי כאמור בסעיף זה לחשבון הבנק, יחולו לגבי הסכומים שהועברו הוראות לפי פסקאות (א) עד (ה) ו-(ו) עד (ט) לסעיף ויא לחוק עובדים זרים, התשנ"א–1991.";

(ב) אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:

"(ז) הוראות סעיף זה ייכנסו לתוקף ביום כ"ד בטבת התשע"ט 1 בינואר 2019) והם יחולו על גמלה המשתלמת מיום זה ואילך.";

(6) אחרי סעיף 328 יבוא:

"העברת סכום שנתי ממבטח למוסד בעד תאונות דרכים" (א) היה המקרה שחייב את המוסד לשלם גמלה לפי חוק זה משמש עילה גם לחייב מבטח לפי חוק הפיצויים ורשאי המוסד לתבוע פיצוי על גמלה ששילם או שהוא עתיד לשלמה לפי סעיף 328(א), יחולו הוראות אלה:

(1) לא תוגש תובענה כאמור בסעיף 328(א) או דרישה כאמור בסעיף 328(2) נגד מבטח, ולא תחול על מבטח חובת דיווח לפי סעיף 328(1א) ו-2(א);

ד ב ר י ה ס ב ר

מארץ במועד, מוצע שההוראה תיכנס לתוקף ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) והיא תחול על גמלה המשתלמת מיום זה ואילך. במקביל מוצע לבטל את סעיף 7(ב) של תיקון מס' 162 לחוק הביטוח הלאומי שזה היה נוסחו:

"תחילתו של סעיף 225ג לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 3 לחוק זה, ביום תחילתן של תקנות לפי סעיף ויא לחוק עובדים זרים, לענין הפקדת פיקדון על ידי יחיד המעסיק עובד זר בענף הסיעוד שלא במסגרת עסקו או משלח ידו, והוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד התקופה שמאותו יום ואילך"

עוד מוצע להבהיר בחוק אלו הוראות לפי סעיף ויא לחוק עובדים זרים שיחולו על ההפרשה לפי חוק הביטוח הלאומי.

פסקה (6)

סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי מקנה למוסד זכות לתבוע מצד שלישי שאינו מעביד (המזיק), פיצוי על הגמלאות ששילם – ושעתיד לשלמן למבוטח שנפגע (בפרק זה – הניזוק). זכות זו הוכרה בפסיקה כזכות השיבוב (קרי – המוסד נכנס בנעלי הניזוק ותובע את המזיק).

הסעיף האמור והפסיקה, העניק לצד השלישי זכות לנכות את הגמלאות המשתלמות ואת הגמלאות שעתידות להשתלם על ידי המוסד לניזוק בתאונת דרכים או באירוע נזיקי אחר, מקום שבו עולה כי ישתלמו מאוחר יותר מתוך

פסקה (5) וסעיף 21

סעיף 225ג(ב) לחוק הביטוח הלאומי מאפשר למבוטח המעסיק של עובד זר המקבל גמלת סיעוד בכסף לבקש מהמוסד להעביר בשמו תשלומים בגובה הקבוע בסעיף לחשבון הבנק או הפיקדון של העובד הזר, לפי סעיף ויא לחוק עובדים זרים, התשנ"א–1991 (בפרק זה – חוק עובדים זרים); על פי סעיף 225ג(ד), אם יעשה כן המבוטח יבואו התשלומים שיועברו במקום התשלומים שנדרש מעסיק לשלם לקרן פנסיה, לפי הסכם קיבוצי או צו הרחבה לתשלום לקופת גמל לקצבה.

מועד התחילה של ההוראה האמורה נקבע בסעיף 7(ב) לחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 162), התשע"ו–2015 (בפרק זה – תיקון מס' 162 לחוק הביטוח הלאומי). באתו סעיף נקבע כי ההוראה תיכנס לתוקף ביום תחילתן של תקנות לפי סעיף ויא לחוק עובדים זרים, לענין הפקדת פיקדון על ידי יחיד המעסיק עובד זר בענף הסיעוד שלא במסגרת עסקו או משלח ידו, והוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד התקופה שמאותו יום ואילך כיוון שלא נקבעו בתקנות על פי סעיף ויא לחוק עובדים זרים הוראות בעניין, אין כיום אפשרות למבוטח יחיד לבקש מהמוסד להפקיד כספים בעבור העובד הזר המועסק אצלו.

מאחר שנכון לאפשר ליחידים המעסיקים עובדים זרים בענף הסיעוד להפריש לפיקדון, הן כדי להקל עליהם, אם הם מעוניינים בכך, והן כדי לקדם את מטרת הפיקדון ובכללן הבטחת זכויותיו של העובד הזר ועידוד יציאתו

(2) מבטח יעביר למוסד את הסכום השנתי שנקבע לגביו בהתאם לתקנות לפי פסקה (3) בשל הפיצוי כאמור (בסעיף זה – הסכום הקובע); ואולם לעניין הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, יקבע שר האוצר, בתקנות לפי פסקה (3)(ה), הוראות לעניין אופן העברת הסכום הקובע;

(3) שר האוצר יקבע בתקנות את כל אלה:

(א) הסכום שעל כלל המבטחים להעביר למוסד מדי שנה (בסעיף זה – הסכום הכולל) ואופן חישובו;

(ב) אופן עדכנו של הסכום הכולל, לרבות בשל שינויים שיחולו מעת לעת בשיעורי הגמלאות לפי חוק זה;

(ג) כללים לחלוקת הסכום הכולל בין המבטחים השונים, שלפיהם יחושב הסכום הקובע לכל מבטח;

(ד) המועדים להעברת הסכום הקובע;

(ה) הוראות לעניין אופן העברת הסכום הקובע על ידי הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים;

(ו) הסכום שעל כלל המבטחים להעביר למוסד בעד תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014) עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 דצמבר 2018) ואשר המוסד לא הגיש תביעה או דרישה לפיצוי לגביהן לפי סעיף 328(א) או (א2), אופן חלוקתו בין המבטחים והמועדים לתשלום אותו סכום;

ד ב ר י ה ס ב ר

השיבוב בתביעות לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 (בפרק זה – חוק הפיצויים), שמטרתם היתה לממש את זכות השיבוב העומדת למוסד בלא צורך בניהול הליכים משפטיים, בתמורה לתנאים מיטיבים למבטחים. בשנים 2008 עד 2010 ביטל המוסד את ההסכמים האמורים עם המבטחים, בין השאר, מן הטעם שההסכמים לא השיגו את מטרתם העיקרית שהיתה, כאמור, מניעת התדיינות משפטיות. בשנת 2014 נחתמו הסכמים חדשים שאימצו את עקרונות ההסכמים הקודמים, לרבות בדבר התנאים המיטיבים שניתנו מכוחם למבטחים. ואולם ההסכמים החדשים לא הביאו להעברת סכום הולם למוסד בשל זכותו לשיבוב.

כדי למצות את פוטנציאל זכות השיבוב של המוסד בצורה הטובה ביותר, לשפר את השירות לאזרח, להפחית את הנטל הביורוקרטי ואת העומס על בתי המשפט ולפשט את הליכי ההתחשבות בין המוסד לבין המבטחים בכלל הנוגע לתשלום פיצויים לפי חוק הפיצויים, מוצע לקבוע

הפיצויים המשתלמים לניזוק על ידי הצד השלישי, וזאת בין אם הגמלאות כבר משתלמות בפועל באותו מועד ובין אם לאו ("ניכוי רעיוני").

משכך, הצד השלישי, באמצעות חברות הביטוח, מנכה כיום מסכומי הפיצויים המגיעים לניזוק את סכומי הגמלאות ששולמו או שעתידות להשתלם על ידי המוסד, ובמקרה שבו הניזוק טרם פנה למוסד – הוא מקפיא חלק מן הפיצוי שעליו לשלם לניזוק בגובה המשוער של הגמלאות שהיה מקבל הניזוק לו היה פונה למוסד, וזאת עד שיושלמו ההליכים מול המוסד.

סעיף 328(א2)(4) לחוק הביטוח הלאומי מאפשר למוסד לקבוע, חלק האפשרות להעביר דרישות תשלום פרטניות למבטחים, הסדר אחר בהסכם בינו לבין מבטח.

בשנת 1979 חתם המוסד על הסכמים עם חלק מהמבטחים, כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ביחס למימוש זכות

(4) תקנות לפי פסקה (3) ייקבעו בהתחשב, בין השאר, באלה:

(א) סך הפיצויים על גמלאות שהמוסד שילם או שהוא עתיד לשלם לפי חוק הפיצויים, בעד תאונות דרכים שאירעו בשנים 2010 ו-2011 ושהוא זכאי לתבוע אותם ממבטח לפי סעיף 328(א);

(ב) לוחות וריבית שנקבעו בתקנות לפי סעיפים 113(א), 333 ו-369, לענין היוון קצבאות;

(ג) עלות הסיכון הטהור, כהגדרתה בסעיף 7א לפקודת ביטוח רכב מנועי;

(ד) דמי ביטוח הרכב בענף ביטוח רכב חובה כמשמעותו בפקודת ביטוח רכב מנועי, שנגבו בפועל על ידי כלל המבטחים בענף האמור משנת 2010 ואילך, בהתאם לנתוני רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר;

(ה) שיעורי הגמלאות שנקבעו לפי חוק זה.

(ב) בסעיף זה –

“הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים” – כמשמעותה בחוק הפיצויים;

“חוק הפיצויים” – חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל”ה-1975;

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע, כי בקביעת התקנות לענין זה, יתחשב שר האוצר גם באלה: לוחות וריבית שנקבעו לפי סעיפים 113(א), 333 ו-369 לחוק הביטוח הלאומי, לענין היוון קצבאות (כיום, תקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל”ה-1978); עלות הסיכון הטהור, כהגדרתה בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התשל”ל-1970; דמי ביטוח הרכב בענף ביטוח רכב חובה, שנגבו בפועל על ידי כלל המבטחים בענף האמור משנת 2010 ואילך, בהתאם לנתוני רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר; ושיעורי הגמלאות שנקבעו לפי חוק הביטוח הלאומי.

לענין הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, כמשמעותה בחוק הפיצויים (בפרק זה – הקרן), מוצע לקבוע כי שר האוצר יקבע בתקנות הוראות לענין אופן העברת הסכום הקובע על ידי הקרן, למוסד. הוראה זו נדרשת לאור העובדה שהקרן אינה גובה דמי ביטוח ועל כן נדרש לקבוע לגביה הוראות מיוחדות בדבר האופן שבו יועברו כספים ממנה למוסד. כך לדוגמה, יכול שייקבע במסגרת הוראות אלה כי הסכום שנקבע על ידי הקרן לשלם למוסד, ישולם על ידי מבטח, וזאת לאור העובדה שהקרן ממומנת על ידי ציבור הנהגים באמצעות מבטחים.

כי בכל הקשור לתביעות לפי חוק הפיצויים, חלף האפשרות של המוסד להגיש תובענה בענין זה כאמור בסעיף 328(א) לחוק הביטוח הלאומי, יחול הסדר התחשבות כולל שבמסגרתו מבטח יעביר למוסד את הסכום השנתי שייקבע לגביו בהתאם לתקנות, והכול כמתואר להלן.

כך, מוצע להוסיף לחוק הביטוח הלאומי את סעיף 328א, שבמסגרתו ייקבע כי בתקנות שיותקנו על ידי שר האוצר, ייקבעו הסכום הכולל שיועבר למוסד על ידי המבטחים מדי שנה בעד פיצוי על תשלום גמלאות במקרים שבהם קיימת גם עילה לתשלום פיצויים לפי חוק הפיצויים, אופן חלוקתו של הסכום הכולל בין כלל המבטחים, אופן עדכונו והמועדים להעברת הסכום מכל מבטח. בקביעת התקנות כאמור, מוצע כי שר האוצר יתחשב, בין השאר, בסך התקבולים שהמוסד זכאי להם בעד תאונות דרכים שהתרחשו בשנים 2010 ו-2011. שנים אלה נבחרו כיוון שמדובר בשנים המאוחרות ביותר שבהם מרבית התיקים מול המבטחים טופלו ונסגרו, וכיוון שמדובר בשנים שלגביהן נעשתה בדיקה של הנתונים הנוגעים לתיקים האמורים; אשר על כן, מדובר בתקופה שלגביה קיימים נתונים אמין שניתן להסתמך עליהם. עוד

”מבטח” – כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים
 פיננסיים (ביטוח), התשמ”א–1981, לרבות הקרן
 לפיצוי נפגעי תאונות דרכים;
 ”פקודת ביטוח רכב מנועי” – פקודת ביטוח רכב מנועי
 [נוסח חדש], התש”ל–1970¹⁵;
 ”תאונת דרכים” – כהגדרתה בחוק הפיצויים;

(7) בלוח ח'2, בפרט 2, בטור ב', בפרט משנה (א), במקום ”סעיף 224(א)(1)” יבוא
 ”סעיפים 224(א)(1) עד (3)” ובפרט משנה (ב), במקום ”סעיף 224(א)(1) או (2)” יבוא
 ”סעיפים 224(א)(4) עד (6)”.

17. תקנות ראשונות לפי סעיף 328א(3) לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 16(6) לחוק
 זה, יותקנו בתוך 30 ימים מיום פרסומו של חוק זה. חוק הביטוח
 הלאומי – תקנות
 ראשונות
18. (א) תחילתם של הסעיפים המפורטים בפסקאות (1) עד (6), ביום י”ז בתמוז התשע”ח
 (1 ביולי 2018) (בפרק זה – יום התחילה) והם יחולו על גמלה המשתלמת מיום התחילה
 ותחולה
 תיקון חוק הביטוח
 הלאומי – תחילה
 ותחולה
 ואילך:

- (1) 223 כנוסחו בסעיף 16(1);
 (2) 224(א), (ב) ו-(ג) כנוסחו בסעיף 16(2)(א)(1), (ב) ו-(ג);
 (3) 225 כנוסחו בסעיף 16(3);
 (4) 225 כנוסחו בסעיף 16(4);
 (5) 225 כנוסחו בסעיף 16(5);
 (6) לוח ח'2 כנוסחו בסעיף 16(7).

ד ב ר י ה ס ב ר

ראשונות לפי סעיף 328א(3) המוצע לחוק הביטוח הלאומי.
 סעיף 18 מוצע כי התיקונים המוצעים יחולו מיום י”ז
 בתמוז התשע”ח (1 ביולי 2018) (בפרק זה – יום
 התחילה) והם יחולו על גמלה המשתלמת מיום התחילה
 ואילך. זאת, למעט מספר יחידות השירות האמורים בתיקון
 לסעיף 224 לחוק; אלה יינתנו בהדרגה, בתקופה אשר
 תחילתה ביום התחילה וסופה ביום ט”ז בטבת התשפ”א
 (31 בדצמבר 2020), ולאחריה תיכנס לתוקפה הוראת הקבע
 בעניין יחידות השירות שיינתנו בכל אחת מרמות התלות.

לעניין הוספת סעיף 328א המוצע לחוק הביטוח
 הלאומי, כנוסחו בסעיף 16(6) להצעת חוק זו, מוצע כי מועד
 תחילתו של תיקון זה יחול ביום תחילתו המוצע של חוק
 ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב
 לשנת 2019), התשע”ח–2018, קרי ביום כ”ד בטבת התשע”ט
 (1 בינואר 2019), או במועד כניסתו לתוקף של תקנות
 ראשונות לפי סעיף 328א(3) המוצע לחוק הביטוח הלאומי
 כאמור בסעיף 17 להצעת חוק זו, לפי המאוחר (בפרק זה –
 יום התחילה המאוחר); זאת, לאור חשיבותן של התקנות
 כאמור, ליישום ההסדר החדש לפי סעיף 328א המוצע
 לחוק הביטוח הלאומי. עוד מוצע לקבוע כי השינוי המוצע

עוד מוצע כי בתקנות שיוקמו לפי סעיף 328א(3)
 המוצע לחוק הביטוח הלאומי, ייקבע גם סכום כולל חר”-
 פעמי שהמבטחים יעבירו למוסד בגין תאונות דרכים
 שאירעו בתקופה שמיום כ”ט בטבת התשע”ד (1 בינואר
 2014) עד יום כ”ג בטבת התשע”ט (31 דצמבר 2018) ואשר
 טרם הוגשה לגביהן תביעה או דרישה למוסד. זאת, כיוון
 שהמוסד טרם החל לטפל עדיין בתיקים משנים אלו. אשר
 על כן, לעניין השנים 2014 עד 2018, ניתן יהיה לתחום
 את ההתנהלות בעניין פיצויים מכוח חוק הפיצויים לאור
 ההסדר החדש בלבד.

כמו כן, מוצע לקבוע בסעיף 328א המוצע, מספר
 הגדרות הנדרשות לעניין הסעיף, ובכלל זה הגדרה למונח
 ”מבטח”; כיוון שלמוסד קיימת זכות שיבוט גם כנגד הקרן,
 מוצע להוסיף להסדר שהוצע לעיל מול המבטחים גם את
 הקרן, באמצעות הוספתה להגדרה ”מבטח”.

סעיף 17 לאור חשיבותן של התקנות שייקבעו לפי סעיף
 328א(3) המוצע לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו
 בסעיף 16(6) להצעת חוק זו, לשם יישום ההסדר החדש
 המוצע לעניין שיבוט וההיערכות לקראת יישומו, כמתואר
 לעיל, מוצע לקבוע סדר זמנים של 30 ימים להתקנת תקנות

¹⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320.

(ב) תחילתן של פסקאות (1) עד (6) בסעיף 224(א) לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחן בסעיף 16(2)(א) ביום י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021).

(ג) תחילתו של סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 16(6) לחוק זה, ביום תחילתו של חוק זה או במועד כניסתו לתוקף של תקנות ראשונות כאמור בסעיף 17 לחוק זה, לפי המאוחר (בפרק זה – יום התחילה המאוחר).

(ד) סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 16(6) לחוק זה, יחול לגבי תאונות דרכים שאירעו מיום התחילה המאוחר ואילך, וכן לגבי תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014) עד ערב יום התחילה המאוחר ואשר המוסד לא הגיש תביעה או דרישה לפיצוי לגביהן לפי סעיף 328(א) או (2) לחוק הביטוח הלאומי עד ערב יום התחילה המאוחר; לעניין זה, "תאונת דרכים" – כהגדרתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.¹⁴

תיקון חוק הביטוח
הלאומי – הוראות
מעבר

19. (א) מבוטח שערב יום התחילה חלות עליו הוראות סעיף קטן 224(א)(1), כנוסחו ערב יום התחילה, ולאחר יום התחילה יחולו עליו הוראות סעיף קטן 224(א)(1), כנוסחו בסעיפים 20(ב), (ג) ו-(ד) וסעיף 16(2)(א) לפרק זה, בהתאמה, יוסיף לקבל גמלה ביחידות שירות, בהיקף שניתן לו ערב יום התחילה, אלא אם כן הודיע למוסד כי בחר לקבל את הגמלה בכסף.

(ב) מבוטח שערב יום התחילה חלות עליו הוראות סעיפים קטנים 224(א)(1), 224(א)(1) ו-224(2), כנוסחם ערב יום התחילה, ולאחר יום התחילה יחולו עליו הוראות סעיפים קטנים 224(2) עד 224(א)(6), כנוסחם בסעיפים 20(ב), (ג) ו-(ד) וסעיף 16(2)(א) לפרק זה, בהתאמה, ייקבע מספר יחידות השירות שלו הוא זכאי על פי הגבוה מבין אלה:

- (1) מספר יחידות השירות שלו היה זכאי ערב יום התחילה;
- (2) מספר יחידות השירות שלו הוא זכאי לאחר יום התחילה.

תיקון חוק הביטוח
הלאומי – הוראות
שעה

20. (א) בתקופה שמיום התחילה עד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020) יחולו הוראות אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

מבוטחים הזכאים לגמלה לפי רמות התלות האחרות, ייקבע מספר יחידות השירות שלו הם זכאים על פי הגבוה מבין מספר יחידות השירות שלו הם זכאים ערב יום התחילה, ומספר יחידות השירות שלו יהיו זכאים החל מיום התחילה ואילך.

סעיף 20 כאמור השינוי בגמלת הסיעוד ייעשה באופן הדרגתי. בהתאמה לכך התוספת התקציבית תגדל בשנת 2018 בכ-100 מיליון שקלים חדשים, 250 מיליון שקלים חדשים בשנת 2019, 350 מיליון שקלים חדשים לשנת 2020, ו-500 מיליון שקלים חדשים לשנת 2021. בהתאם לכך תוגדל כמות יחידות השירות לכל רמת תלות במתווה הדרגתי שיחול בארבע פעימות, המתוארת בהוראות השעה בסעיף זה, החל מיום התחילה ועד כניסתה לתוקף של הוראת הקבע בסעיף 16(2)(א) בשנת 2021.

לעניין הסדר השיבוב יחול על תאונות דרכים שאירעו מיום התחילה המאוחר ואילך, וכן על תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014) עד ערב יום התחילה המאוחר ואשר המוסד לא הגיש תביעה או דרישה לפיצוי לגביהן עד המועד האחרון האמור.

סעיף 19 כדי למנוע פגיעה פוטנציאלית לרעה במבוטחים, מוצע לקבוע הוראות מעבר למי שהיו מבוטחים ערב יום התחילה והן מתייחסות לשני סוגי מבוטחים, כמפורט להלן:

מבוטחים, שערב יום התחילה חלות עליהם הוראות סעיף קטן 224(א)(1), כנוסחו ערב יום התחילה, דהיינו הם זכאים ערב יום התחילה לגמלה לפי רמת התלות הראשונה בהגדרתה הנוכחית, יוסיפו לקבל גמלה ביחידות שירות, בהיקף שניתן להם ערב יום התחילה, אלא אם כן הודיעו למוסד כי בחרו לקבל את הגמלה בכסף.

¹⁴ ס"ח התשל"ה, עמ' 234.

(ב) בתקופה שמיום התחילה עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018) במקום פסקאות (1), (א1) ו-(2) של סעיף 224(א) יקראו –

"(1) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 2.5 עד 3 נקודות – 1,000 שקלים חדשים; סכום זה יוצמד לשווי יחידת שירות, המפורסם על ידי המוסד לפי סעיף קטן (ה);

(2) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 3.5 עד 4.5 נקודות – 10 יחידות שירות לשבוע;

(3) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 5 עד 6 נקודות – 12 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 15 יחידות שירות לשבוע;

(4) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 6.5 עד 7.5 נקודות – 16 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 19 יחידות שירות לשבוע;

(5) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 8 עד 9 נקודות – 18 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 22 יחידות שירות לשבוע;

(6) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 9.5 עד 10.5 נקודות – 20 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 24 יחידות שירות לשבוע."

(ג) בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019) במקום פסקאות (1), (א1) ו-(2) של סעיף 224(א) יקראו –

"(1) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 2.5 עד 3 נקודות – 1,000 שקלים חדשים; סכום זה יוצמד לשווי יחידת שירות, המפורסם על ידי המוסד לפי סעיף קטן (ה);

(2) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 3.5 עד 4.5 נקודות – 10 יחידות שירות לשבוע;

(3) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 5 עד 6 נקודות – 12 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 15 יחידות שירות לשבוע;

(4) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 6.5 עד 7.5 נקודות – 16 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 19 יחידות שירות לשבוע;

(5) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 8 עד 9 נקודות – 19 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 23 יחידות שירות לשבוע;

(6) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 9.5 עד 10.5 נקודות – 24 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – 28 יחידות שירות לשבוע."

(ד) בתקופה שמיום ד' בטבת התש"ף (1 בינואר 2020) עד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020) במקום פסקאות (1), (א1) ו-(2) של סעיף 224(א) יקראו –

- (1) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 2.5 עד 3 נקודות – 1,000 שקלים חדשים; סכום זה יוצמד לשווי יחידת שירות, המפורסם על ידי המוסד לפי סעיף קטן (ה);
- (2) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 3.5 עד 4.5 נקודות – 10 יחידות שירות לשבוע;
- (3) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 5 עד 6 נקודות – 12 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסייעוד – 15 יחידות שירות לשבוע;
- (4) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 6.5 עד 7.5 נקודות – 17 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסייעוד – 20 יחידות שירות לשבוע;
- (5) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 8 עד 9 נקודות – 21 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסייעוד – 25 יחידות שירות לשבוע;
- (6) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 9.5 עד 10.5 נקודות – 26 יחידות שירות בשבוע; ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסייעוד – 30 יחידות שירות לשבוע.

21. בחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 162), התשע"ו–2015¹⁵, סעיף 7(ב) – בטל.

תיקון חוק
הביטוח הלאומי
(תיקון מס' 162),
התשע"ו–2015

22. בחוק ההתייעלות הכלכלית תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016), התשע"ו–2015¹⁶, בסעיף 32 –

תיקון חוק
ההתייעלות
הכלכלית תיקוני
חקיקה להשגת
יעדי התקציב
לשנות התקציב
2015 ו-2016)

(1) בסעיף קטן (ב), במקום "50.94 אחוזים" יבוא "51.96 אחוזים";

(2) בסעיף קטן (ב2) במקום "53.57" יבוא "51.55".

(3) אחרי סעיף קטן (ב2) יבוא:

"(3ב) בתקופה שמיום ד' בטבת התש"ף (1 בינואר 2020) עד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020) יקראו את סעיף 32(א) לחוק הביטוח הלאומי כך שבמקום הקטע החל במילים "סכום השווה" עד המילה "אחוזים" יבוא "סכום השווה ל-51.31 אחוזים".

ד ב ר י ה ס ב ר

עלותו הניכרת של תיקון החוק, מוצע להגדיל את שיעור השיפוי האמור, וזאת באמצעות תיקונים עקיפים לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות הכספים 2017 ו-2018), התשע"ז–2016, וכן לחוק

סעיפים 22 ו-24(1) ו-(2)(א)

סעיף 32 לחוק הביטוח הלאומי קובע את שיעור השיפוי שיקציב אוצר המדינה למוסד, וזאת כאחוז מהתקבולים שגבה המוסד. לצורך שיפוי המוסד, לאור

¹⁵ ס"ח התשע"ו, עמ' 2.

¹⁶ ס"ח התשע"ו, עמ' 219; התשע"ז, עמ' 315, התשע"ז, עמ' 574.

24. בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016¹⁷ –
- (1) בסעיף 103(1), במקום "סכום השווה ל-51.94 אחוזים" יבוא "סכום השווה ל-51.61 אחוזים";
- (2) בסעיף 104 –
- (א) בסעיף קטן (א), במקום "ד' בטבת התש"ף (1 בינואר 2020)" יבוא "י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021)";
- (ב) בסעיף קטן (ב), במקום "ביום ד' בטבת התש"ף (1 בינואר 2020)" יבוא "כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019)";
- (3) בסעיף 106 –
- (א) בסעיף קטן (ב) במקום "משמונה" יבוא "מארבע";
- (ב) סעיף קטן (ג) – יימחק.
25. חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, כנוסחם בסעיף 24 לחוק זה, ביום י"ד בטבת התשע"ח (1 בינואר 2018).
- חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) – תחילה ותחולה

ד ב ר י ה ס ב ר

- לקצבת זקנה בשיעור של 2% בעד כל שנת ביטוח שלמעלה משמונה שנות הביטוח הראשונות שבעדה שולמו דמי ביטוח.
- בשנת 2020 ואילך תשתלם תוספת הוותק החל משנת הביטוח הראשונה.
- במטרה לשפר את מצבם הכלכלי של הקשישים בישראל, מוצע לקבוע כי תשלום תוספת הוותק החל מיום י"ד בטבת התשע"ח (1 בינואר 2018) ועד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018) תיעשה כבר משנת הביטוח הרביעית וזאת במקום השנה השמינית; בשנת 2019 ואילך, במקום בשנת 2020, תשתלם תוספת הוותק החל משנת הביטוח הראשונה.
- סעיפים 23 ו-25** מוצע כי תחילתם של התיקונים בסעיפים 22 ו-24 לעניין תוספת הוותק ולעניין שיפוי המוסד תהיה ביום י"ד בטבת התשע"ח (1 בינואר 2018).
- ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016, התשע"ו-2015.
- לסעיפים 24(ב) ו-(3)**
- סעיף 248 לחוק הביטוח הלאומי קובע כי החל מיום י"ד בטבת התשע"ח (1 בינואר 2018) ועד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018) מי שהיה מבוטח יותר משמונה שנים לפני המועד שבו החלה להשתלם לו קצבת זקנה זכאי לתוספת ותק לקצבת זקנה בשיעור של 2% בעד כל שנת ביטוח שלמעלה משמונה שנות הביטוח הראשונות שבעדה שולמו דמי ביטוח. הסעיף קובע כי התוספת המרבית תעמוד על 50%. סעיף 257 קובע הוראה דומה ביחס לתשלום תוספת ותק לשאירים של אדם שהיה זכאי לתוספת האמורה.
- בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) ועד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019) תשתלם תוספת הוותק למי שהיה מבוטח יותר מארבע שנים לפני המועד שבו החלה להשתלם לו קצבת זקנה זכאי לתוספת ותק

¹⁷ ס"ח התשע"ז, עמ' 217, התשע"ז, עמ' 574.

פרק ו': צמצום פגיעות בעבודה

הגדרות

26. בפרק זה –

"גמלה" – דמי פגיעה, מענק או קצבה;

"דמי פגיעה" – כמשמעותם בסימן ד' לפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי;

"חוק הביטוח הלאומי" – חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹⁸;

"חוק הפיקוח על הביטוח" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981¹⁹;

"מבטח" – כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח;

"המוסד" – כהגדרתו בחוק הביטוח הלאומי;

"מחלת מקצוע" – כהגדרתה בסעיף 79 לחוק הביטוח הלאומי, לרבות מחלה שנגרמה בעקבות פגיעות זעירות חוזרות ונשנות ולא בעקבות אירוע פגיעה בודד;

"מענק" – מענק לנכה עבודה המשולם לפי סעיף 107 לחוק הביטוח הלאומי;

"מעסיק" – מי שמעסיק אדם במסגרת יחסי עבודה, למעט יחיד המעסיק עובד שלא במסגרת עסקו או משלח ידו;

"עובד" – מבטח לפי פרק ה' לחוק הביטוח הלאומי, כאמור בסעיף 75(א) לאותו חוק, למעט משרת כוחות הביטחון כהגדרתו בסעיף 295(ב) לחוק האמור שהוראות פרק י"ג לאותו חוק חלות עליו, ולמעט עובד עצמאי כמשמעותו לפי סעיף 75(א)(2) לאותו חוק;

"פגיעה בעבודה" – תאונת עבודה או מחלת מקצוע;

"קצבה" – קצבה לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי או גמלה לפי סימן ח' לפרק ה' לחוק האמור;

"השר" – שר האוצר;

"תאונת עבודה" – כהגדרתה בסעיף 79 לחוק הביטוח הלאומי, לרבות תאונה שרואים אותה, לפי סעיף 80(2) עד (7) לחוק האמור, כתאונת עבודה.

ד ב ר י ה ס ב ר

ליצירת תמריץ כלכלי למעסיק לשמור על בטיחות עובדיו. תמריץ כאמור ייווצר בשל כך שתמחור הפרמיות שידרשו מבטחים ממעסיקים בעבור רכישת ביטוח בעד העסקת עובדים, ישקף את הסיכון הממשי שטמון בעבודה במקום העבודה שבאחריותם. כלומר, הפרמיות שידרש המעסיק לשלם, יתמרצו אותו לפעול לשמירה על בטיחות עובדיו ולהקטנת מספרן וחומרתן של תאונות העבודה במקום העבודה שבאחריותו.

ככלל, יחול המנגנון המוצע בפרק זה על פגיעות בעבודה, כהגדרתן בסעיף 79 לחוק הביטוח הלאומי, התשנ"ה-1995 (בפרק זה – חוק הביטוח הלאומי). כלומר, הן על תאונות עבודה כהגדרתן באותו סעיף (בפרק זה – תאונות עבודה) והן על מחלות מקצוע, כהגדרתן באותו סעיף (בפרק זה – מחלות מקצוע). ואולם כדי להתאימו למחלות מקצוע, לרבות מחלות שנגרמות עקב פגיעות

פרק ו' מטרת ההסדר המוצע בפרק זה היא לצמצם כללי את מספר הפגיעות בעבודה במשק. במצב החוקי היום, משלמים כלל המעסיקים במשק לענף נפגעי עבודה במוסד לביטוח לאומי (בפרק זה – המוסד), דמי ביטוח בשיעור אחיד, באופן שמביא להחצנה של עלויות הפגיעה בעבודה שנגרמות אצל מעסיק מסוים, על שאר המעסיקים, ושאינו מתמרץ מעסיקים להשקיע יותר בבטיחות במקום העבודה שבאחריותם. לאור האמור, מוצע להטיל על מעסיקים חובת ביטוח בעד העסקת כל עובד, כך שהפרמיה שידרש המעסיק לשלם למבטח תשקף את הסיכון הממשי שנובע ממנו, בהתאם לענף העבודה שבו הוא פועל ולהיסטוריה הפרטנית שלו.

המנגנון המוצע נועד לצמצם את הפער בין האחריות שמוטלת על המעסיק לבין העלות האמיתית שנובעת מרמת הבטיחות במקום העבודה שבאחריותו, ולהוביל

¹⁸ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

¹⁹ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

27. (א) מעסיק ישלם למוסד, בעד כל עובד, מיום תחילת העסקתו, סכום אחיד שקבע הש, בהסכמת שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רכש מעסיק ממבטח, בקשר לעובדו, ביטוח שמתקיימים לגביו שני אלה, לפחות, יהיה המעסיק פטור מתשלום למוסד כאמור באותו סעיף קטן, בעד אותו עובד, כל עוד הביטוח כאמור בתוקף, ובלבד שהציג למוסד אסמכתה לרכישת ביטוח כאמור:

(1) מקרה הביטוח הוא פגיעה שאירעה לעובד בעת שהועסק אצל המעסיק, ושהמוסד הכיר בה כפגיעה בעבודה וקבע כי העובד זכאי בשלה לגמלה;

(2) תגמולי הביטוח ישולמו למוסד ויהיו כמפורט להלן, לפי העניין:

(א) לעניין עובד שנקבע כי הוא זכאי לדמי פגיעה בלבד – סכום בשיעור של 65% מדמי הפגיעה;

(ב) לעניין עובד שנקבע כי הוא זכאי למענק בלבד – סכום בשיעור של 65% מהמענק;

(ג) לעניין עובד שנקבע כי הוא זכאי לדמי פגיעה ולמענק – הסכום המתקבל מצירוף הסכומים האמורים בפסקאות משנה (א) ו-(ב);

(ד) לעניין עובד שנקבע כי הוא זכאי לקצבה בלבד – שיעור של 65% מהקצבה ששילם המוסד בשל אותו עובד בעד תקופה של חמש שנים מיום תחילת זכאותו לקצבה (בפרק זה – התקופה הקובעת);

(ה) לעניין עובד שנקבע כי הוא זכאי לדמי פגיעה ולקצבה – הסכום המתקבל מצירוף הסכומים האמורים בפסקאות משנה (א) ו-(ד).

(ג) לא תישמע, בקשר למקרה ביטוח, טענה מצד המבטח לעניין קביעת המוסד בדבר ההכרה בפגיעה כפגיעה בעבודה, הזכאות לגמלה, סכום הגמלה או כל הוראה אחרת שקבע המוסד בקשר לאותה פגיעה.

ד ב ר י ה ס ב ר

כאמור עומד בתוקפו, לא יידרש המעסיק לשלם את הסכום האמור למוסד.

על פי המוצע, נדרש שהביטוח אשר רכישתו תחליף את חובת התשלום למוסד לביטוח לאומי, יכלול שני מרכיבים לפחות: האחד – מקרה הביטוח יוגדר כפגיעה שאירעה לעובד בעת העסקתו אצל המעסיק, הוכרה בידי המוסד כפגיעה בעבודה והמוסד קבע שהעובד זכאי בשלה לגמלה, קרי לדמי פגיעה, מענק או קצבה כהגדרתם המוצעת בסעיף 26 להצעת החוק (בפרק זה – גמלה), ויובהר בהקשר זה כי גמלה כאמור אינה כוללת גמלאות בעין הניתנות לפי סימן ג' לפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי; השני – תגמולי הביטוח המשולמים עם קרות מקרה הביטוח, ישולמו ישירות למוסד ויהיו בסכום של 65% מתשלומי הגמלאות ששולמו לעובד שהוכר כמי שנפגע בעבודה. כך, לעניין עובד כאמור ששולמו לו דמי פגיעה בלבד, תישא חברת הביטוח בשיעור של 65% מהסכום ששולם, לעניין עובד ששולם לו מענק לפי סעיף 107 לחוק הביטוח הלאומי, תישא חברת הביטוח בשיעור של 65% מהסכום, נוסף על סכום בשיעור של 65% מדמי הפגיעה ששולמו לו, אם שולמו, ולעניין עובד ששולמה לו קצבה, ומנית או קבועה,

זעירות חוזרות ונשנות ולא עקב אירוע פגיעה בודד, מוצע להקנות לשר האוצר, בהסכמת שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, סמכות לקבוע בתקנות הוראות לעניין תחולתו על מחלות כאמור, בשינויים המחויבים, הכול כמפורט להלן.

סעיף 27 מוצע להטיל חובת ביטוח על מעסיקים, כך שכל מעסיק יחויב לרכוש בעד כל עובד המועסק אצלו, מהיום הראשון להעסקתו, ביטוח בחברת ביטוח פרטית. זאת, כאמור, כדי ליצור קשר בין השקעת המעסיק בבטיחות במקום העבודה ובין הפרמיה לביטוח תאונות עבודה שהוא יידרש לשלם, וכך לתמרץ את המעסיק להשקיע בבטיחות עובדיו, בטרם התרחשה פגיעה בעבודה וככלי למניעת התרחשות של פגיעות עתידיות כאמור.

במטרה להבטיח שמעסיקים אכן ירכשו ביטוח כאמור, מוצע לקבוע כי מעסיק יחויב לשלם למוסד סכום בשיעור אחיד שייקבע בתקנות. סכום זה נועד לשקף את הסיכון הממוצע הנובע מאותם מעסיקים שחברות הביטוח הפרטיות לא הסכימו לבטחם. רק במצב שבו המעסיק ביטח את עובדיו בחברת ביטוח פרטית, בהתאם לדרישות המוצעות לעניין ביטוח כאמור, כמפורט להלן, והביטוח

(ד) שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, בהסכמת השר, רשאי לשנות בצו את השיעור שלפיו יחושבו תגמולי הביטוח כאמור בסעיף קטן (ב)2 ואת התקופה הקובעת כאמור בפסקת משנה (ד) של אותו סעיף קטן.

28. (א) שר האוצר, יחד עם שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, יקבעו הוראות לעניין האופן שבו ישלם המבטח למוסד את תגמולי הביטוח כאמור בסעיף 27(ב)2, ורשאים הם לקבוע הוראות לעניין אופן התשלום כאמור לרבות הגורם החייב בתשלום, בקרות מקרה ביטוח לגבי עובד אשר הגיש, בקשר לגמלה נושא מקרה הביטוח, תביעה להתחשבות בנכות קודמת, לרבות לפי סעיף 121 לחוק הביטוח הלאומי.

(ב) תקנות ראשונות לפי סעיף קטן (א) רישה יותקנו עד יום י"א בתשרי התשע"ט (1 באוקטובר 2018).

29. (א) המוסד יקים, יחד עם משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, מאגר הכולל מידע על מעסיקים, אשר ישמש להערכת עלות הסיכון הכרוך בפעילותו של כל מעסיק (בסעיף זה – מאגר מידע); המוסד ינהל את מאגר המידע.

(ב) במאגר המידע ייכללו פרטי מידע הנדרשים לשם הערכת הסיכון כאמור בסעיף קטן (א), כמפורט להלן:

(1) שם המעסיק;

(2) לעניין מעסיק שהוא תאגיד – מספר הרישום שלו, מענו, מספר הטלפון שלו וכתובתו להמצאת הודעות ומסמכים, ולעניין מעסיק שהוא עוסק מורשה – מספר העוסק המורשה;

(3) מספר הפגיעות בעבודה שאירעו אצל כל מעסיק במהלך 10 השנים האחרונות, ואם המעסיק הוא קבלן משנה – מספר הפגיעות בעבודה שאירעו בתקופה האמורה אצל מי שהמעסיק ביצע אצלו עבודה או סיפק לו שירות, באמצעות עובדיו, והגורמים להן;

ד ב ר י ה ס ב ר

1 בינואר 2019), מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע, יחד עם שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, הוראות בדבר אופן ההתחשבות בין המבטח למוסד לביטוח לאומי, ולקבוע כי תקנות ראשונות כאמור יותקנו לכל המאוחר עד יום י"א בתשרי התשע"ט (1 באוקטובר 2018). קביעת התקנות במועד זה תאפשר למבטחים זמן היערכות להתאמת המוצר הביטוחי שיציעו, ככל שיציעו, למנגנון ההתחשבות שייקבע, בטרם תיכנס לתוקפה חובת הביטוח כאמור.

במסגרת התקנות האמורות יוכלו השרים האמורים לקבוע הוראות לעניין אופן התשלום במקרה שבו עובד הגיש, בקשר לגמלה נושא מקרה הביטוח, תביעה להתחשבות בנכות קודמת, לרבות לפי סעיף 121 לחוק הביטוח הלאומי, ובכלל זה הוראות לעניין זהות הגורמים שיהיו חייבים בתשלום תגמולי הביטוח במקרה כאמור.

סעיף 29 במטרה לאפשר תמחור מיטבי של הסיכון שנשקף מכל מעסיק, מוצע כי יוקם מאגר, אשר יכלול את המידע שקיים היום, או שייאסף בעתיד, במוסד לביטוח לאומי ובמשרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, בקשר לפגיעות בעבודה, ובין השאר יכלול פרטים שלפיהם ניתן לזהות את המעסיק, מספר הפגיעות בעבודה שאירעו

תישא חברת הביטוח בשיעור של 65% מהקצבה ששולמה לו בעד תקופה של חמש שנים מיום תחילת זכאותו לקצבה, בנוסף לשיעור של 65% מדמי הפגיעה ששולמו בעדו, אם שולמו.

עוד מוצע להסמיך את שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים לשנות, בהסכמת שר האוצר, את השיעור האמור ואת התקופה שלפיה יחושבו תגמולי הביטוח במקרה של תשלום קצבה. מובן שאם השתנו השיעור או התקופה כאמור בתקנות, ישתנה בהתאם הביטוח הנדרש חלף חובת התשלום למוסד.

מוצע להבהיר כי המבטח לא יוכל להעלות טענות הנוגעות לעצם ההכרה של המוסד בפגיעה כפגיעה בעבודה, זכאות העובד לגמלה, סכום הגמלה וכל הוראה אחרת שקבע המוסד בקשר לאותה פגיעה, גון טענות בדבר קיומה של רשלנות מצד העובד או בדבר זדון מצד גורם שלישי, וזאת כדי להבטיח מנגנון בהיר, ודאי ויעיל לתפעול.

סעיף 28 כדי להבטיח כי פרטי מנגנון לביצוע תשלום תגמולי הביטוח למוסד בידי חברות הביטוח יהיו ברורים במועד כניסת חובת הביטוח לתוקף (קרי, ביום תחילתו של החוק המוצע – כ"ד בטבת התשע"ט

- (4) מידע בדבר מספר הפגיעות בעבודה שאירעו במשק, בחלוקה לפי ענפי העבודה השונים, סוגי העבודות בענפים כאמור וסוגי הפגיעות;
- (5) פרטי מידע אחרים שקבע השר, בהתייעצות עם שר המשפטים.
- (ג) מאגר המידע יכלול רק פרטי מידע הנדרשים לצורך הגשמת התכלית שלשמה הוקם המאגר, כאמור בסעיף קטן (א), בשים לב לצורך להגן על פרטיותו של אדם.
- (ד) המוסד יעדכן את המידע שבמאגר ארבע פעמים בשנה.
- (ה) המאגר יהיה פתוח לעיונם של אלה, בלבד, בהתאם להוראות שלהלן:
- (1) מבטח – לפי פנייתו לצורך הערכת עלות הסיכון, לעניין רכישת ביטוח כאמור בסעיף 27 בידי מעסיק;
- (2) הממונה כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח (בפסקה זו – הממונה) או עובד רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון שהממונה הסמיכו לכך – לשם ביצוע תפקידי הממונה לפי אותו חוק בקשר לביטוח כאמור בסעיף 27, ואולם לא יתאפשר לפי הוראות פסקה זו עיון במידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981²⁰ (בסעיף זה – חוק הגנת הפרטיות), לגבי אדם, או ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם, אף אם אינה בגדר מידע כאמור.
- (ו) מי שהגיע אליו מידע לפי פרק זה ישמרנו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לפי הוראות חוק זה או לפי צו של בית משפט, או אם גילוי נדרש על פי כל דין.
- (ז) בסעיף זה, "מידע" – למעט מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, לגבי עובד, או ידיעה על ענייניו הפרטיים של עובד, אף אם אינה בגדר מידע כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

ותכלית החקיקה, לא יכלול מידע או ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם.

על פי המוצע, המוסד הוא שינהל את מאגר המידע והמידע שייכלל בו יתייחס לכלל המעסיקים במשק, ויוגש למבטחים, כדי שיוכלו לתמחר את הפרמיה שידרש כל מעסיק לשלם באופן מיטבי, שיביא לצמצום התרחשותן של פגיעות עבודה עתידיות, ולבצע תהליך חיתום מול המעסיק.

עוד מוצע שהמידע שייכלל במאגר יוגש גם לרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, באמצעות הממונה כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח או עובד הרשות שהממונה הסמיך לכך, וזאת כדי לאפשר לרשות לבצע את תפקידיה לפי חוק הפיקוח על הביטוח בכל הנוגע לפיקוח על המבטחים. בהקשר זה מוצע להבהיר כי לא יוגש לרשות מידע פרטי הקיים במאגר – מספר עוסק מורשה שהוא למעשה מספר הזהות של העוסק, וכן כל מידע פרטי שייכלל בעתיד במאגר, אם ייכלל בו, לפי קביעת שר האוצר בצו (לפי הוראות סעיף קטן (ב)(5)), בהתאם לתכליות החוק המוצע.

אצלו בעשר השנים האחרונות וסוגיהן, מידע בדבר מספר הפגיעות בעבודה שאירעו בענפי העבודה ובתתי-הענפים השונים במשק וסוג הפגיעות שנגרמו בהם (בפרק זה – מאגר מידע).

עוד מוצע כי המידע שיימצא במאגר המידע בקשר למעסיק, יכלול גם את מספר הפגיעות בעבודה שאירעו במקום העבודה שבאחריותו, גם אם הוא אינו המעסיק של העובדים שנפגעו (דוגמת קבלן), ככל שהעבודה בוצעה אצלו או שהשירות סופק לו, בידי המעסיק של העובדים, זאת מאחר שהאחריות לבטיחות במקום העבודה שבו נפגע העובד רובצת גם עליו, ולעתים בעיקר עליו.

עוד מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע, לאחר התייעצות עם שרת המשפטים, כי המאגר יכלול פרטי מידע נוספים. הסמכה זו נועדה לאפשר גמישות ולהבטיח שלמבטחים יעמוד המידע הדרוש להם לתמחור יעיל ונכון של הפרמיה שידרשו מהמעסיקים לשלם בעבור הביטוחים, וזאת כדי להגשים את תכלית החקיקה.

מאגר המידע לא יכלול מידע או ידיעה על ענייניו הפרטיים של עובד, וככל האפשר, בשים לב לתכלית המאגר

²⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

30. המוסד רשאי לדרוש ממעסיק למסור לו מידע בדבר קיומו של ביטוח כאמור בסעיף 27, דרישת מידע לגבי אחד או יותר מעובדיו, ואם קיים ביטוח כאמור – את פרטיו.
31. אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין לעניין חובת ביטוח או תשלום החלים על מעסיק בקשר לעובדו.
32. ההוראות לפי פרק זה יחולו לעניין מחלת מקצוע, בשינויים שיקבע השר, בהסכמת שר תעשייה, תחילה על מחלות מקצוע
33. בחוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז–1997²¹, בסעיף 4(א), במקום "התש"ף" תיקון חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה יבוא "התשפ"ד".

פרק ז': שונות

דברי הסבר

או בשכבות גיל שיקבע שר החינוך בצו, תוך מתן עדיפות ליישובים, לשכונות, למוסדות חינוך או לשכבות גיל אשר לדעת השר זקוקים לסיוע נוסף בחינוך, ובלבד שהחלתו תושלם לא יאוחר מתחילת שנת הלימודים התש"ף.

עד היום הוחל בהדרגה יישומו של חוק יום חינוך ארוך בבתי ספר ב־106 יישובים ושכונות, ובגני ילדים ב־92 יישובים, בהתאם לצווים שפרסמו שרי החינוך מכוחו של חוק יום חינוך ארוך.

עם זאת, לנוכח קיומן של תכניות אשר האריכו בפועל את שעות הלימוד במוסדות החינוך ובייחוד רפורמת "אופק חדש", נדחתה במהלך השנים, החלתו של החוק ביישובים נוספים ובשכונות נוספות.

נוסף על כך, השלמת החלתו של חוק זה כרוכה בעלויות תקציביות רחבות היקף העומדות על למעלה משלושה מיליארד שקלים חדשים בשנה.

בשל כך, ובשים לב להוראות סעיף 40 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985, ולצורך עמידה במסגרת התקציבית הכלולה בתכנית התקציב התלת-שנתית לשנים 2020 עד 2022 מוצע לדחות את השלמת החלתו של חוק יום חינוך ארוך בארבע שנות לימוד כך שהשלמת החלתו תיעשה לא יאוחר מתחילת שנת הלימודים התשפ"ה.

33 סעיף מוצע לדחות את זכאותם של תלמידים ליום חינוך ארוך מתחילת שנת הלימודים התש"ף לתחילת שנת הלימודים התשפ"ה. כפי שהוזכר לעיל, עד היום הוחל בהדרגה יישומו של חוק יום חינוך ארוך בבתי ספר ב־106 יישובים ושכונות, ובגני ילדים ב־92 יישובים שקבע שר החינוך בצווים מכוח חוק יום חינוך ארוך, בהתאם למודים סוציו-אקונומיים. במקומות שבהם הוחל יום חינוך ארוך, ימשיך להיות מונהג הסדר זה, והחלת יום חינוך ארוך ביישובים נוספים ובשכונות נוספות תותאם למועד החדש.

30 סעיף במטרה להבטיח שבפני המוסד יעמוד המידע הנדרש בעניין רכישת ביטוח, כאמור בסעיף 27(ב) לחוק בידי מעסיקים, מוצע להטיל חובה על המעסיקים להעביר למוסד, אם דרש זאת, כל מידע הנוגע לקיומו של ביטוח לגבי עובד אחד או יותר מעובדיו.

31 סעיף מוצע להבהיר כי ההסדר המוצע, הכולל בין השאר חובת תשלום למוסד, אין בו כדי לגרוע מהוראות כל דין אחר שעניינן חובת ביטוח או תשלום שמעסיקים חייבים בהם לגבי עובדיהם, כגון חוק הביטוח הלאומי.

32 סעיף ההסדר המוצע נועד לצמצם פגיעות בעבודה באופן כללי, וואולם מאחר שמחלות מקצוע שונות מטבען מתאונות עבודה, אשר הן בעיקרן אירוע שמתחיל ומסתיים בפרק זמן מוגדר, הרי שהחלת פרטי ההסדר על מחלות מקצוע תחייב התאמות שונות.

על כך, מוצע לקבוע כי שר האוצר, בהסכמת שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, יקבע את פרטי ההסדר שיחול על מחלות מקצוע בתקנות. יצוין כי לאור ההגדרה המוצעת למונח "מחלת מקצוע", בסעיף 26 להצעת החוק, אותן התאמות שיקבע שר האוצר כאמור, יחולו גם על פגיעות בעבודה כתוצאה ממחלה, שנגרמו עקב פגיעות זעירות חוזרות ולא עקב אירוע פגיעה בודד, הגם שאינן בגדר מחלות מקצוע כהגדרתן לפי חוק הביטוח הלאומי, הואיל וגם הן במהותן פגיעות נמשכות, להבדיל מתאונות עבודה, והכללתן בהסדר עולה בקנה אחד עם תכלית החוק המוצע.

33 סעיף חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז–כללי 1997 (בפרק זה – חוק יום חינוך ארוך), בא להוסיף שעות לימודים וחינוך על השעות הקיימות במוסדות החינוך.

סעיף 4(א) לחוק יום חינוך ארוך שכותרתו "החלה בהדרגה", קובע כי הוראות החוק יחולו בהדרגה החל בשנת הלימודים התשנ"ח ביישובים, בשכונות, במוסדות חינוך

²¹ ס"ח התשנ"ז, עמ' 204; התשע"ז, עמ' 317.

(1) בסעיף 119, לפני ההגדרה "מקום ציבורי" יבוא:

"בניין קיים" – מקום ציבורי כאמור בפסקה (1) להגדרה "מקום ציבורי קיים";

(2) בסעיף 119 –

(א) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ג), רשות ציבורית המנויה בטור א' לתוספת שלישית א' תשלם את ביצוע התאמות הנגישות הנדרשות בבניינים קיימים בהתאם לתקנות לפי סעיף זה, בשיעורים כמפורט בטור ב' לצדה, עד המועדים כמפורט בטור ג' לצדה; חובת הנגישות תחול במלואה על רשות ציבורית כאמור, לעניין בניינים קיימים, ביום כ"ו בחשוון התשפ"ב (1 בנובמבר 2021).";

ד ב ר י ה ס ב ר

בפסקה (1) להגדרה של "מקום ציבורי קיים", ושלגביו יחולו הוראות פסקאות (2) ו-(4) כמפורט להלן.

לפסקאות (2) ו-(3)

לסעיף 119ט(ג) המוצע

סעיף 119ט לחוק שוויון זכויות קובע כיום כי לעניין מקומות ציבוריים קיימים ומקומות ציבוריים שאינם בניינים, יקבע שר המשפטים הוראות בדבר התאמות הנגישות הנדרשות בתקנות. סעיף 119ט(ג) לחוק שוויון זכויות קובע כי בתקנות לפי סעיף זה ייקבעו הוראות לעניין החלה בהדרגה של הוראות הנגישות. עוד קובע סעיף זה כי אם לא נקבעה החלה הדרגתית, תחול חובת הנגישות במלואה לא יאוחר מיום כ"ג בחשוון התשע"ט (1 בנובמבר 2018) לעניין רשות ציבורית, למעט רשות ציבורית המנויה בטור א' בתוספת השלישית, שלגביה תחול חובת ביצוע התאמות הנגישות במלואה לא יאוחר מהמועד הנקוב בטור ב' בתוספת השלישית לעניין אותה רשות ציבורית.

כמפורט לעיל בחלק הכללי, נכון להיום יש מניעה אובייקטיבית אשר בשלה לא יהיה ניתן להנגיש את כלל מבני הממשלה כנדרש בחוק שוויון זכויות עד למועד הקבוע. בהתאם לכך מוצע לדחות את המועד האחרון להנגשת כלל המבנים של משרדי הממשלה מיום כ"ג בחשוון התשע"ט (1 בנובמבר 2018) ליום כ"ו בחשוון התשפ"ב (1 בנובמבר 2021), וזאת בהדרגה כפי שמוצע בהצעת החוק. בהתאם לכך מוצע לתקן את סעיף 119ט כך שרשות ציבורית המנויה לתוספת שלישית א' המיצעת תשלם את ביצוע התאמות הנגישות הנדרשות בבניינים קיימים בהתאם לתקנות לפי סעיף זה, בשיעורים כמפורט בטור ב' לצדה, עד למועדים כמפורט בטור ג' לצדה; חובת הנגישות לעניין בניינים קיימים תחול במלואה על רשות ציבורית כאמור ביום כ"ו בחשוון התשפ"ב (1 בנובמבר 2021).

בהתאמה לכך, מוצע להוסיף לחוק שוויון זכויות את תוספת שלישית א'. טור א' לתוספת זו שכתרתו "הרשות

סעיף 34 בהתאם לחוק שוויון זכויות לאנשים עם כללי מוגבלות, התשנ"ח-1998 (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – חוק שוויון זכויות). מחויבים משרדי הממשלה להנגיש את כלל המבנים, התשתיות והסביבה (להלן – מת"ס), שהם מחויבים בהנגשתם בהתאם להוראות החוק והתקנות שנקבעו לפיו. לאור קשיים וחסמים שונים, לרבות קשיים משפטיים, תכנוניים, קנייניים, וכן קשיים הנדסיים העולים במהלך ביצוע עבודות הנגישות, קיימת נכון להיום מניעה אובייקטיבית אשר בשלה לא יהיה ניתן להנגיש את כלל מבני הממשלה כנדרש בחוק שוויון זכויות עד ליום כ"ג בחשוון התשע"ט (1 בנובמבר 2018). כל זאת, על אף שמינהל הדירור הממשלתי, שאמון על ביצוע הנגישות במבני הממשלה, משקיע מאמצים ומשאבים רבים בהנגשת מבני הממשלה, ובמסגרת זו אמור מינהל הדירור הממשלתי להשלים את הנגשתם של חלק ניכר מהמבנים הממשלתיים במועד שקבוע כיום בחוק שוויון זכויות. בהתאם לכך, מוצע לדחות את המועד האחרון להנגשת כלל המבנים של משרדי הממשלה מיום כ"ג בחשוון התשע"ט (1 בנובמבר 2018), ליום כ"ו בחשוון התשפ"ב (1 בנובמבר 2021) וזאת בהדרגה כפי שמוצע בהצעת החוק.

נוסף על שינוי המועדים, מוצע לקבוע כי מקום ציבורי שמשרדי הממשלה מחויבים בהנגשתו בהתאם להוראות חוק שוויון זכויות, ועתיד להתפנות עד סוף שנת 2023, לא תהיה חובה להנגישו. זאת, מאחר שיש מבני ממשלה רבים שעתידיים לעבור עד שנת 2023 למיקום קבוע חדש, ובנסיבות אלה קטנה ההצדקה להשקיע השקעה כספית משמעותית במבנים שעתידיים להתפנות בשנתיים העוקבות למועד הנדחה המוצע כאמור.

לפסקה (1)

בסעיף 119 לחוק שוויון זכויות מופיעה ההגדרה של "מקום ציבורי קיים". מוצע בתיקון זה להוסיף את ההגדרה "בניין קיים", שהוא מקום ציבורי שמתקיים בו האמור

²² ס"ח התשנ"ח, עמ' 152; התשע"ו, עמ' 1262.

(ב) אחרי סעיף קטן (י) יבוא:

"(יא) על אף הוראות סעיף זה, גוף המנוי בפסקאות (1) או (4) להגדרה "גוף ציבורי", לא יהיה חייב בביצוע התאמות הנגישות הנדרשות בהתאם לתקנות לפי סעיף זה בבניין קיים שבכוונתו לפנות עד יום י"ז בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023); החשב הכללי של משרד האוצר יפרסם ברשומות את רשימת הבניינים הקיימים שיש כוונה לפנותם כאמור; רשימה כאמור תפורסם לראשונה עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019).";

(3) אחרי התוספת השלישית יבוא:

"תוספת שלישית א'

(סעיף 19(ט)(ג))

טור א' המועד להשלמת ביצוע התאמות הנגישות הנדרשות	טור ב' אחוז הבניינים הקיימים שבהם יושלמו כל התאמות הנגישות הנדרשות	טור א' הרשות הציבורית
כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018)	70%	(1) כל משרדי הממשלה, לרבות יחידותיהם
ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019)	81%	ויחידות הסמך שלהם, וכן משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר
ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020)	91%	
כ"ו בחשוון התשפ"ב (1 בנובמבר 2021)	100%	

35. תחילתו של סעיף 34 לחוק זה ביום פרסומו.

תיקון חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות – תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

שעתידיים להתפנות בשנתיים העוקבות למועד המוצע שבו תחול חובת הנגישות במלואה, קטנה ההצדקה להשקיע השקעה משמעותית בהתאמות נגישות, זאת, בשים לב לכך שישנם מבני ממשלה רבים שעתידיים לעבור עד שנת 2023 למיקום קבע חדש. לכן, מוצע להוסיף את סעיף 19(יא) ובו לקבוע כי גוף המנוי בפסקאות (1) או (4) להגדרה "גוף ציבורי" שבחוק שוויון זכויות (משרד ממשלתי לרבות יחידותיו ויחידות הסמך שלו, משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר) ושבכוונתו לפנות מקום כאמור עד יום י"ז בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023), לא יהיה חייב בביצוע התאמות נגישות וזאת בהתאם לרשימה שיפרסם החשב הכללי של משרד האוצר ברשומות ובה תפורט רשימת הבניינים הקיימים שיש כוונה לפנותם כאמור. רשימה כאמור תפורסם לראשונה, עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019).

הציבורית" ימנה בפרט (1) המוצע את כל משרדי הממשלה לרבות יחידותיהם ויחידות הסמך שלהם, וכן את משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר. טור ב' יקבע את אחוז הבניינים הקיימים שבהם יושלמו כל התאמות הנגישות הנדרשות, וטור ג' יקבע את המועדים שעד אליהם יושלמו כל התאמות הנגישות הנדרשות ביחס לאחוז המנוי בטור ב'. יובהר כי לעניין זה, כלל הגופים בפרט (1) בטור א' לתוספת שלישית א' מהווים מכלול אחד של בניינים קיימים לשם מדידת אחוז השלמת התאמות הנגישות הנדרשות בבניינים הקיימים במכלול זה.

לסעיף 19(ט(יא)) המוצע

כיום, אין התייחסות בחוק שוויון זכויות למצב שבו מקום ציבורי שהוא בניין עתיד להתפנות בשנים העוקבות למועד שבו תחול חובת הנגישות במלואה. במבנים כאמור

36. בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 –
(1) בסעיף 47 –

- (א) בהגדרה "החלטת הממשלה" –
(1) במקום "התעשייה, המסחר והתעסוקה" יבוא "הכלכלה והתעשייה";
(2) המילה "כנוסחה" – תימחק;
(3) המילים "ערב תחילתו של חוק זה" – יימחקו;
- (ב) בהגדרה "סכום החיסכון", המילים "או שנת 2010, לפי העניין" – יימחקו;
- (ג) ההגדרות "עובד", "שווי יום חופשה" ו"שכר חודשי" – יימחקו;

ד ב ר י ה ס ב ר

מספר חברי הוועדה, באופן שווה, בין כל הגופים המרכיבים אותה, כדי להקל על הפעלת הקרן ועל פעילותה השוטפת; השנייה – להתניע את תהליך הפעלת הקרן ולרכז אותה בידי גורם אחד שיתכלל בין כל חברי הוועדה המפעילה את הקרן, שכן, כאמור לעיל, לפני החלטת הממשלה האמורה לא השכילו הצדדים האמורים להפעיל את הקרן להגיע להבנות באשר לגיבוש כללי ההפעלה של הקרן.

לפיכך מוצע לתקן את ההגדרה "החלטת הממשלה" הקבועה בחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, כך שייכללו בה גם תיקונים שהתקבלו ביחס להחלטת הממשלה מס' 150 מיום י"ח באייר התשס"ט (12 במאי 2009) לאחר מועד תחילת החוק האמור.

כמו כן מוצע לתקן את ההגדרה "סכום החיסכון", ולמחוק את ההתייחסות לשנת 2010, מאחר שבמהלך שנת 2010 קיבלה הממשלה החלטה לדחות את מועד הפעילה השנייה של הפחתת דמי ההבראה לעובדי המגזר הציבורי כאמור בחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, כך שזו תבוצע בשנת 2011 ולא בשנת 2010 ובהתאם לכך ביום כ"ה בסיוון התש"ע (7 ביוני 2010) נחתם בין הצדדים להסכם הקיבוצי, הסכם קיבוצי נוסף שעניינו רחיית ההפחתה של דמי הבראה משנת 2010 לשנת 2011.

לכסוף, ביום כ"ה בסיוון התשע"א (27 ביוני 2011) התקבל בכנסת החוק לביטול תשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי לשנת 2010 (הוראת שעה), התשע"א-2011. בדברי ההסבר להצעת חוק לביטול תשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי בשנת 2010 (הוראת שעה), התשע"א-2011 (הצ"ח הממשלה, התשע"א, עמ' 678) הוסבר כי ההפחתה בדמי הבראה לשנת 2010, שנקבעה באותו חוק, לא תבוצע לאור הסכמה בין המדינה להסתדרות, שבאה לידי ביטוי בהסכם הקיבוצי (הסכם המסגרת) שנחתם בין הצדדים ביום ז' בשבט התשע"א (12 בינואר 2011). הצדדים גיבשו הסכמה זו בזיקה לשיפור היחסי במצב הכלכלי של המשק הישראלי והסתמנות ניצנים ראשונים של צמיחה לעומת המצב ששרר כאשר חוקק החוק.

סעיף 36 פרק י"א לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חוקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), קובע כי תוקם קרן שתפעל למתן סיוע כלכלי לעסקים שנקלעו למצוקה בשל המצב הכלכלי כאמור בהחלטת הממשלה מס' 150 מיום י"ח באייר התשס"ט (12 במאי 2009), לרבות התיקונים שנערכו בה החלטות ממשלה מאוחרות יותר (להלן – הקרן).

בהחלטות הממשלה האמורות נקבע כי הפעלת הקרן תיעשה בידי ועדה שתורכב מנציגי הממשלה, מנציגי התאחדות התעשיינים ומנציגי הסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן – ההסתדרות). על פי כללים שייקבעו בהסכמה של כלל חברי הוועדה. במהלך השנים שלאחר חקיקת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010 נעשו ניסיונות רבים לגבש את הכללים להפעלת הקרן, אך בשל אי-הסכמות בסוגיות שונות הנוגעות לגיבוש הכללים, לרבות אמות המידה והמבחנים למתן הסיוע לעסקים, טרם החלה הקרן לפעול.

ביום כ"ב בשבט התשע"ז (1 בפברואר 2016), ולאחר משא ומתן אינטנסיבי שארך כמה חודשים בהשתתפות משרד האוצר, משרד הכלכלה והתעשייה, ההסתדרות ונשיאות הארגונים העסקיים, השכילו הצדדים להגיע להבנות וגיבשו כללים להפעלת הקרן. הסכמות אלה, המאפשרות את הפעלת הקרן וכפועל יוצא מכך את הסיוע לעסקים שנקלעו למצוקה, מצריכות, בין השאר, שינוי של החוק הקיים, כמוצג בתיקון זה.

לפסקה (1)

ביום כ"ו באלול התשע"ה (10 בספטמבר 2015) התקבלה החלטת הממשלה מס' 533 שעניינה תיקון החלטת ממשלה קודמת בדבר קרן סיוע כלכלי לעסקים במצוקה. החלטה זו קבעה כי מספר חברי הוועדה המפעילה את הקרן יהיה ארבעה, במקום שמונה חברים לפי החלטות הממשלה הקודמות בנושא, וכי בראש הוועדה יעמוד המנהל הכללי של משרד האוצר או עובד המשרד שימונה כנציגו. להחלטה זו היו שתי תכליות: האחת – להפחית את

²⁵ ס"ח התשס"ט, עמ' 157; התשע"ג, עמ' 71.

(א) סעיפים קטנים (א) ו-(ב) – בטלים;

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום "של כל אחת מהשנים 2009 ו-2010" יבוא "2009" והמילים "באותה שנה" – יימחקו;

(ג) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), מעביד ציבורי אשר לא העביר למוסד לביטוח לאומי את סכום החיסכון שלו עד למועד האמור באותו סעיף קטן, יעביר אותו לא יאוחר מ־30 ימים מיום תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018; על גביית כספים לפי סעיף זה יחולו הוראות פקודת המסים (גבייה)²⁴:"

ד ב ר י ה ס ב ר

(א) מעביד החייב בתשלום דמי ביטוח לאומי בעד עובד בעבור חודש ספטמבר 2009, לפי סעיף 342 לחוק הביטוח הלאומי, יהא חייב באותו מועד בנוסף להם בתשלום סכום חדיפעמי בשווי יום חופשתו של כל אחד מעובדיו.

(ב) מעביד החייב בתשלום לפי סעיף קטן (א) ינכה מהשכר החודשי של העובד סכום השווה למחצית משווי יום חופשתו באופן שבו מנוכים דמי ביטוח לאומי²⁵

בהקשר זה יצוין כי בהתאם לסעיף 50 לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010 כנוסחו היום, רשאי שר האוצר, לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה (כתוארו אז) ועם שר הרווחה והשירותים החברתיים, לדחות את מועד התשלום לפי סעיף 48(א) לחוק האמור למועד אחר, ואכן, במשך הזמן נדחה המועד האמור כמה פעמים בצו של שר האוצר, על רקע ההבנה כי לא תבצע גבייה מהמגזר הפרטי. זאת ועוד, מבירור עם התאחדות התעשיינים ועם המוסד לביטוח לאומי עולה כי לא בוצעה גבייה בפועל של מעבידים במגזר הפרטי כאמור בחוק, ובהתאם לכך לא בוצעה גבייה של המוסד לביטוח לאומי בכל הנוגע למגזר הפרטי.

המקור הכספי השני של הקרן, כאמור בסעיף 48(א) לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, הוא "סכום החיסכון" – הסכום שהופחת מדמי ההבראה של עובדיו של מעביד ציבורי (למעט עובדי המדינה) על פי חוק לתשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי בשנים 2009 ו-2010 (הוראת שעה), התשס"ט-2009 (להלן – החוק לתשלום חלקי). יצוין שבחוק לביטול תשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי בשנת 2010 (הוראת שעה), התשע"א-2011 בוטלה כאמור ההפחתה של דמי ההבראה שהיתה אמורה להתבצע בשנת 2010 לפי החוק לתשלום חלקי.

בהתאם לסעיף 48(ג) לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, הוציא שר האוצר ביום י"ג בחשוון התשע"ו (26 באוקטובר 2015) את צו ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009

עוד מוצע למחוק את ההגדרות "עובד", "שווי יום חופשה" ו"שכר חודשי", שמתיתרות לאור ביטול הסדר הגבייה מהמגזר הפרטי כמפורט להלן בדברי הסבר לפסקה 2 לתיקון המוצע. וזה נוסח ההגדרות האמורות שמוצע כאמור למחוק אותן:

"עובד" – כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי; למעט עובד המדינה, מי שעובד אצל מעביד ציבורי ועובד במשק בית;

"שווי יום חופשה" – סכום השווה למחצית השכר החודשי, כשהוא מחולק ב־30;

"שכר חודשי" – השכר שממנו מגיעים דמי ביטוח לפי חוק הביטוח הלאומי בעד חודש ספטמבר 2009.

לפסקה (2)

המקורות הכספיים של הקרן נקבעו בסעיף 48 לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010. המקור הראשון, כאמור בסעיף 48(א), הוא תשלום סכום חדיפעמי בשווי יום חופשה של כל אחד מעובדי המגזר הפרטי שמעבידו חייב בתשלום דמי ביטוח לאומי בעדו בעבור חודש ספטמבר 2009.

יצוין כי בעת גיבוש הסדר להשתתפות כלל העובדים במשק במימון הקרן, היה ברור כי הנטל המונח על כתפי עובדי המגזר הציבורי כבד לאין ערוך מזה של המעסיקים והעובדים במגזר הפרטי, וכי אין זו הפעם היחידה שבה הוחלט כי נוכח קושי כלכלי משמעותי במשק המדינה יישאו עובדי המגזר הציבורי בנטל, תוך הסכמה עם ההסתדרות בעניין, לטובת אינטרס כלכלי-ציבורי. ואולם במהלך הזמן שחלף מחקיקת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, וכדי לאפשר את הקמת הקרן, גובשו הבנות בין הגורמים הרלוונטיים השותפים להקמת הקרן וניהולה, וביניהן ההבנה כי יש לבטל את הגבייה מהמגזר הפרטי. לפיכך מוצע לבטל גבייה זו הקבועה בסעיף 48(א) ו-(ב) לחוק האמור. וזה נוסח סעיפים קטנים (א) ו-(ב) של בסעיף 48 שמוצע כאמור לבטלם:

²⁴ חוקי א"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374 (א) 1399.

(3) סעיפים 49 ו-50 – בטלים;

(4) בסעיף 52, במקום "שר התעשייה המסחר והתעסוקה" יבוא "שר הכלכלה והתעשייה".

37. תחילתו של סעיף 36 לחוק זה ביום פרסומו.

תיקון חוק
ההתייעלות
הכלכלית (תיקוני
חקיקה ליישום
התכנית הכלכלית
לשנים 2009
ו-2010) – תחילה

פרק ח': תחילה

תחילה 38. תחילתו של חוק זה ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019), אלא אם כן נקבע בו אחרת.

דבריו הסבר

להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019, התשע"ח-2018. כדי לייצל את הליך העברת הכספים, מוצע לקבוע כי על העברת סכום החיסכון יחולו הוראות פקודת המסים (גבייה).

לפסקה (3)

בשל ביטול הגבייה מהמגזר הפרטי, כאמור לעיל בדברי ההסבר לפסקה 2 לתיקון המוצע, מוצע לבטל את סעיפים 49 ו-50 לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, המסדירים את סוגיית גביית כספים אלה על ידי המוסד לביטוח לאומי והאפשרות לדחיית מועדי הגבייה. וזה נוסח סעיפים 49 ו-50 לחוק האמור שמוצע לבטלם:

"גבייה

49. המוסד לביטוח לאומי יגבה את הסכום המפורט בסעיף 48(א) בדרך שבה הוא גובה את דמי הביטוח הלאומי בעד אותו חודש; לענין הגבייה והתשלום יחולו הוראות חוק הביטוח הלאומי, בשינויים המחויבים לפי הענין, כאילו היו הסכומים דמי ביטוח לאומי.

דחיית מועד הגבייה

50. לא נקבעו כללים להפעלת הקרן כנדרש לפי החלטת הממשלה, רשאי שר האוצר לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה ושר הרווחה והשירותים החברתיים, לדחות את המועד לפי סעיף 48(א) למועד אחר"

לפסקה (4)

מוצע לעדכן בסעיף 52 לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010 את תוארו של שר התעשייה המסחר והתעסוקה לתואר העדכני – שר הכלכלה והתעשייה.

סעיף 37 מוצע לקבוע כי תחילתו של התיקון המוצע לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010, כנוסחו בסעיף 36 לחוק זה, ביום פרסומו.

ו-2010) (רשימה של מעבידים ציבוריים), התשע"ו-2015 (ק"ת התשע"ו, עמ' 76) הכולל את רשימת המעבידים הציבוריים שעליהם להעביר למוסד לביטוח לאומי את סכום החיסכון שלהם לשנת 2009.

אמנם, חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010 בנוסחו כיום קובע כי מעביד ציבורי יעביר למוסד לביטוח לאומי לא יאוחר מיום 31 באוקטובר של השנים 2009 ו-2010 את סכום החיסכון שלו. ואולם הפחתת סכום דמי הבראה מעובדי המגזר הציבורי אשר יועד להקמת הקרן, נקבעה עוד בחוק לתשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי בשנים 2009 ו-2010 (הוראת שעה), התשס"ט-2009, שהתקבל בכנסת ביום א' בתמוז התשס"ט (23 ביוני 2009). לפיכך, לא יהיה זה ראוי לפטור כעת את המעבידים הציבוריים מחובתם להעביר למוסד לביטוח לאומי, כאמור בחוק, את הסכומים שכבר הופחתו מעובדיהם, ולקבוע כי חובה זו התאינה למעשה, אך ורק בשל העובדה שהצו האמור של שר האוצר הוצא במועד מאוחר מהצפוי, וזאת בשל הנסיבות המיוחדות המוזכרות לעיל אשר לא אפשרו את הקמת הקרן בטווח זמן קצר יחסית כפי שתוכנן בעת חקיקת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010. למותר לציין כי צעד כזה אף לא תואם את התכלית החשובה שלאורה חוקק החוק האמור – מתן סיוע כלכלי לעסקים שנקלעו למצוקה.

כמו כן, מוצע להתאים את נוסח סעיף 48(ג) לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2009 ו-2010 לחוק לביטול תשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי בשנת 2010 (הוראת שעה), התשע"א-2011, אשר ביטל את הפחתת דמי הבראה לשנת 2010.

עוד מוצע להאריך את המועד שעד אליו על מעביד ציבורי להעביר את סכום החיסכון, כך שהמועד האחרון להעברת הכספים למוסד לביטוח לאומי יהיה 30 ימים מתחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה

הצעת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית (תיקון מס' 17) (שיעור הגירעון בשנות התקציב 2019 ואילך וסכום ההוצאה הממשלתית בשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018

תיקון סעיף 5
1. בחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 5 –

ד ב ר י ה ס ב ר

1. נקבע כי הממשלה תכין תכנית תקציב תלת-שנתית, על פי הצעת שר האוצר, שתונח על שולחן הכנסת בכל שנה יחד עם הצעת חוק התקציב השנתי, וכי התכנית תעודכן לפחות אחת לשנה;

2. נקבע כי במסגרת אישור התקציב השנתי תתבצע התכנסות למסגרות הפיסקליות הנגזרות ממגבלת ההוצאה ומגבלת הגירעון כאמור בחוק המסגרות;

3. נקבעו מגבלות על יכולתה של הממשלה לקבל החלטות חדשות שביצוען כרוך בחריגה מהמגבלות האמורות, לרבות הגשת הצעת חוק ממשלתית ותמיכה בהצעת חוק פרטית בקריאה ראשונה, שנייה ושלישית, בלא ביצוע "פעולה מאזנת" כהגדרתה בסעיף 40א(י) לחוק יסודות התקציב.

על פי חוק יסודות התקציב, כוללת התכנית התלת-שנתית את כל אלה: תחזית צמיחה, סכום ההוצאה הממשלתית הצפויה, תחזית הכנסות המדינה, תחזית הגירעון הכולל, מגבלת ההוצאה המותרת כפי שנקבעה בחוק, סכום הגירעון המותר כפי שנקבע בחוק וכן ההפרשים בין סכום ההוצאה הממשלתית הצפויה למגבלת ההוצאה המותרת ובין תחזית הגירעון הכולל וסכום הגירעון המותר.

התיקון המתואר לעיל גובש על רקע הפרקטיקה ולפיה התחייבויות תקציביות לשנים שלאחר חוק התקציב המאושר, נעשו בלא הצבעה על מקור תקציבי, וההתמודדות איתן התבצעה בשלב בניית התקציב. הצטברות ההתחייבויות כתוצאה מכך היתה עלולה להביא למצב של חריגה מהמגבלות הפיסקליות שנקבעו, עוד טרם בניית התקציב. בהתאם, נועד התיקון האמור למנוע מהממשלה לקחת על עצמה התחייבויות שאינן עומדות בקנה אחד עם המגבלות הפיסקליות ולחזק את אמינותה הפיסקלית של הממשלה.

בהתאם לתיקון המתואר לעיל, נקבעו בחוק תקציב המדינה לשנים 2017 ו-2018 (הוראות מיוחדות) (הוראת שעה), התשע"ז-2016 (להלן – חוק ההתאמות או חוק התקציב הדרושנתי לשנים 2017 ו-2018), הוראות הנוגעות לתכנית התקציב התלת-שנתית, שמוצע כעת לתקן, בסעיף 3 להצעת החוק.

סעיף 1 על רקע האמור בחלק הכללי לדברי ההסבר מוצע למתן את תוואי הפחתת הגירעון הקבוע בחוק בשנים הקרובות, כך שמצד אחד תישמר מחויבותה של הממשלה להמשך הפחתת יחס החוב-תוצר ומצד שני

כללי בהתאם לחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992 (להלן – חוק המסגרות), קיימות שתי מגבלות פיסקליות על תקציב המדינה. המגבלה הראשונה קובעת את הגירעון המרבי שאותו ניתן לקבוע בעת אישור תקציב המדינה במונחים של אחוזי תוצר (תקרת הגירעון), והמגבלה השנייה קובעת את שיעור הגידול המרבי הריאלי בהוצאה הממשלתית ביחס להיקף ההוצאה הממשלתית בתקציב השנה הקודמת (מגבלת ההוצאה). לעמידה במגבלות אלה חשיבות מכרעת בשמירה על אמינותה הפיסקלית של הממשלה.

לנוכח המדיניות הכלכלית המרחיבה שמתווה הממשלה בעת הזו, ובאה לידי ביטוי בין השאר בעלייה ניכרת בהוצאה הצפויה על שירותים חברתיים, כגון: העלאת הקצבאות המשולמות לנכים, רפורמה בביטוח הסייעודי, סכסוד צהרונים ועוד, ובהתבסס על תחזית שביצע משרד האוצר במסגרת הליך גיבוש תקציב המדינה לשנת 2019, עולה כי לצורך עמידה בתקרות הגירעון הקבועות בחוק, יידרשו צעדי התאמה בצד ההוצאה ובצד ההכנסה, הן בשנת התקציב 2019 והן בשנות התקציב שלאחריה, וזאת למרות צעדי התכנסות שבוצעו בשנים הקודמות.

עמידה בכללים הפיסקליים היא כאמור לעיל תנאי הכרחי ליציבותו הכלכלית של המשק וליכולתה של הממשלה להתמודד בהצלחה עם זעזועים כלכליים. ואולם שינויים תכופים במדיניות המס וההוצאה הממשלתית מביאים לחוסר יציבות ועלולים לגרום לחוסר ודאות הפוגע בצמיחה בטווח הקצר. על רקע שיעורי הצמיחה הנמוכים יחסית בעולם והשיפור ביציבות ובאמינות הפיסקלית של הממשלה בעקבות צעדי המדיניות שנקטו בשנים האחרונות, יש מקום לאזן בין קצב הפחתת הגירעון התקציבי בטווח הקצר לבין היתרון של מניעת זעזועים נוספים למערכת המס. זאת, תוך התחייבות לתוואי גירעון תקציבי שיורד באופן עקבי בשנים הקרובות. התיקון המוצע בסעיפים 1 ו-2 להצעת החוק עניינו באיזון זה.

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016), התשע"ז-2015 (ס"ח התשע"ז, עמ' 39), תוקן חוק יסודות התקציב, התשנ"ה-1985 (להלן – חוק יסודות התקציב), ונוספו בו הוראות בעניין הכנת תכנית תקציב תלת-שנתית. התיקון הסדיר שלושה נושאים מרכזיים הנוגעים למסגרות הפיסקליות הרב-שנתיות, כמפורט להלן:

¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 45; התשע"ז, עמ' 34.

- (1) בפסקה (14), במקום "2.5%" יבוא "2.9%";
- (2) בפסקה (15), במקום "2.25%" יבוא "2.5%";
- (3) בפסקה (16), במקום "2.0%" יבוא "2.25%";
- (4) בפסקה (17), במקום "1.75%" יבוא "2.0%";
- (5) במקום פסקה (18) יבוא:

"(18) בשנת התקציב 2023 – באופן שלא יעלה על 1.75%;

(19) בשנות התקציב 2024 ואילך – באופן שמדי שנה לא יעלה על 1.5%.

2. תיקון סעיף 15 בסעיף 15 לחוק העיקרי, במקום "שלא יעלה על 2% יבוא "שלא יעלה על 3%".
3. תיקון חוק תקציב המדינה לשנים 2017 ו-2018 (הוראות מיוחדות) (הוראת שעה), התשע"ו-2016² –
 - (1) בסעיף 2(ד)(ב), בסופו יבוא "והוראות סעיף 40א(ב) לחוק יסודות התקציב לא יחולו לעניין התכנית האמורה";

דברי הסבר

בשנת הכספים 2019 בשיעור נוסף על השיעור הקבוע באותו סעיף, שלא יעלה על 3% ביחס לסכום ההוצאה הממשלתית בשנת התקציב 2018. גידול זה יובא בחשבון כחלק מסכום ההוצאה הממשלתית בשנת 2019 לצורך חישוב סכום ההוצאה הממשלתית לפי סעיף 6א לחוק, לשנת 2020 ואילך.

סעיף 3 לפסקה (1)

כחלק מהליכי החקיקה של הוראת השעה בעניין תקציב דו-שנתי לשנים 2017 ו-2018, נקבע בסעיף 2(7) לחוק תקציב המדינה לשנים 2017 ו-2018, כי לעניין תכנית התקציב התלת-שנתית האמורה יראו בכל אחת מהשנים 2017 ו-2018 כשנת תקציב נפרדת. בהתאם לכך הונחה על שולחן הכנסת, יחד עם הצעת חוק התקציב לשנות הכספים 2017 ו-2018, התשע"ז-2016 (הצ"ח הממשלה התשע"ז, עמ' 6) (להלן – הצעת חוק התקציב לשנים 2017 ו-2018), תכנית התקציב התלת-שנתית לשנים 2018 עד 2020.

כמו כן, נקבע בסעיף 2(7) האמור כי המועד להנחה על שולחן הכנסת של תכנית התקציב התלת-שנתית, לעניין שנת התקציב 2018, יהיה עד יום י"ב בחשוון התשע"ח (1 בנובמבר 2017).

בהתאם לאותו סעיף ולסעיף 40א(ב) לחוק יסודות התקציב, עם הגשת תכנית התקציב התלת-שנתית, לעניין שנת 2018, המתייחסת לשנים 2019 עד 2021, וככל שתחזית ההוצאות לגבי כל אחת מהשנים האמורות עולה על סכום ההוצאה הממשלתית המותרת, כהגדרתו בסעיף 40א לחוק יסודות התקציב (להלן – סכום ההוצאה הממשלתית המותרת), לאותה שנה, על התכנית לכלול פעולה מאונת, כהגדרתה באותו סעיף, לכיסוי הפרש זה, וזאת בדומה לכל תכנית תקציב תלת-שנתית אחרת שמונחת על שולחן הכנסת לפי סעיף 40א האמור, יחד עם הצעת חוק התקציב השנתי.

ימותן הצורך בביצוע צעדי התכנסות בשנים הקרובות, וזאת כפי שמפורט להלן: בשנת התקציב 2019 לא יעלה שיעור הגירעון הכולל על 2.9% מהתוצר המקומי הגולמי (להלן – תמ"ג), בשנת התקציב 2020 לא יעלה על 2.5% מהתמ"ג, בשנת התקציב 2021 לא יעלה על 2.25% מהתמ"ג, בשנת 2022 לא יעלה על 2.0% מהתמ"ג, בשנת 2023 לא יעלה על 1.75% מהתמ"ג ובשנות התקציב 2024 ואילך לא יעלה, בכל שנה, על 1.5% מהתמ"ג. יישום תוואי הגירעון החדש, כמוצע בחוק זה, משמעו דחייה של שנה בתוואי הקיים של הפחתת הגירעון.

לאור התחזיות הקיימות, השינוי המוצע במתווה הפחתת הגירעון צפוי לאפשר, בטווח הבינוני, חזרה למגמה של הפחתת יחס החוב-תוצר.

סעיף 2 סעיף 15 לחוק קובע, בהוראת שעה לשנת התקציב 2019, כי באותה שנה תותר הגדלת סכום ההוצאה הממשלתית בשיעור נוסף על השיעור האמור בסעיף 6א לחוק, שלא יעלה על 2% ביחס לסכום ההוצאה הממשלתית בשנת התקציב 2018 (להלן – הוראת השעה לעניין 2019).

עניינו של סעיף 6א לחוק הוא קביעת סכום ההוצאה הממשלתית המרבי בשנה, באמצעות קביעת מנגנון של תוספת לסכום ההוצאה הממשלתית בשנה הקודמת וכן הצמדה למדד.

היקף ההוצאה הממשלתית הצפוי לשנת 2019 מצביע על גידול חד לעומת שנות התקציב הקודמות, הנובע בעיקרו מעלייה ניכרת בהוצאה הצפויה על שירותים חברתיים. לאור עובדה זו, ולאור רצון הממשלה שלא להפחית באופן ניכר את תקציבי משרדי הממשלה בפרק זמן קצר, מוצע לתקן את הוראת השעה לעניין 2019, ולקבוע כי הממשלה תהיה רשאית להגדיל את סכום ההוצאה הממשלתית

² ס"ח התשע"ו, עמ' 1182.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (2)

סעיף 1(א) ו-3(3) לחוק-יסוד: תקציב המדינה לשנים 2017 ו-2018 (הוראות מיוחדות) (הוראת שעה) (להלן – חוק היסוד), קובע כי בחוק התקציב הדו-שנתי לשנים 2017 ו-2018 ייקבע סעיף תקציב התאמות לשנת 2018 (להלן – תקציב ההתאמות). כמו כן, נקבע בסעיף האמור כי הממשלה תביא לאישור ועדת הכספים של הכנסת את הצעתה לשימוש בתקציב ההתאמות בשנת 2018 ולהקצאתו באותה שנה.

בהתאם לסעיף 1(א) ו-3(3) לחוק היסוד, נקבע בסעיף 3 לחוק ההתאמות כי תקציב ההתאמות יהיה בסכום של 3.5 מיליארד שקלים חדשים, וכי השימוש בו ייעשה בהתייחס לשנת 2018. עוד נקבע בסעיף האמור כי הממשלה תביא לאישור ועדת הכספים של הכנסת את הצעתה לשימוש בתקציב ההתאמות ולהקצאתו בשנת 2018, לא יאוחר מיום "כ"ב בכסלו התשע"ח (10 בדצמבר 2017), וכי עם אישור הצעתה בידי ועדת הכספים של הכנסת, יראו את הסכום שאושר כסכום שהתווסף לתקציב המתייחס לשנת 2018.

בהחלטת הממשלה מס' 3101 מיום ט' בחשוון התשע"ח (29 באוקטובר 2017), שעניינה עדכון תכנית התקציב לשנים 2019 עד 2021 ("נומרטור") ועמידה במגבלות הפיסקליות לשנת 2018, אושר לפי סעיף 3(ב) לחוק היסוד ולפי סעיף 4(א) לחוק ההתאמות, דוח לעניין קיום הפרשים, כהגדרתו בסעיף 4(א) האמור, שבו נקבע כי בשנת 2018 צפוי הפרש בסך של 0.3 מיליארד שקלים חדשים בין תחזית ההוצאה הממשלתית לשנת 2018 לסכום ההוצאה הממשלתית המאושרת לאותה שנה (להלן – הפרש ההוצאות). בהתאם לסעיף 3(ג) לחוק היסוד ולסעיף 4(ב) לחוק ההתאמות, אם קיים הפרש הוצאות, רואים את תקציב ההתאמות כאילו הופחת בסכום הנדרש לכיסוי הפרש האמור. נוכח האמור, עומד תקציב ההתאמות על סך של 3.2 מיליארד שקלים חדשים.

לאור העובדה שתקציב המדינה לשנת 2019 אושר בידי הממשלה כבר ביום כ"ד בטבת התשע"ח (11 בינואר 2018), מוצע לדחות את המועד להבאת הצעתה של הממשלה לשימוש והקצאה של תקציב ההתאמות לאישורה של ועדת הכספים של הכנסת ליום י"ג בניסן התשע"ח (29 במרס 2018).

בהתאם לתכנית התקציב התלת-שנתית שאושרה בממשלה ביום ט' בחשוון התשע"ח (29 באוקטובר 2017), קיים הפרש בין תחזית ההוצאות לשנים 2019 עד 2021 לבין מגבלת ההוצאה הממשלתית המותרת לאותן שנים.

כאמור, בהתאם לסעיף 40א לחוק יסודות התקציב, תכנית תקציב תלת-שנתית שמונחת על שולחן הכנסת בהתייחס לשנת תקציב שבה מוגש תקציב חד-שנתי, מונחת יחד עם הצעת חוק התקציב השנתי. הנחת תכנית התקציב התלת-שנתית יחד עם הצעת חוק התקציב השנתי, מאפשרת את ביצוע הפעולות המאזנות הנדרשות כאמור באמצעות הקטנת ההוצאה הממשלתית, ככל שקיים הפרש בין תחזית ההוצאות בשנים שאליהן מתייחסת תכנית התקציב התלת-שנתית לבין סכום ההוצאה הממשלתית המותרת לאותן שנים. בשונה מכך, נקבע בסעיף 2(7) לחוק ההתאמות שלעניין סעיף 40א האמור יראו בכל אחת מהשנים 2017 ו-2018 כשנת תקציב, ושתכנית התקציב התלת-שנתית לעניין שנת 2018 תונח על שולחן הכנסת עד יום י"ב בחשוון התשע"ח (1 בנובמבר 2017). עם זאת, מאחר שהצעת חוק התקציב לשנים 2017 ו-2018 הוגשה בשנת 2016, מובן שתכנית התקציב התלת-שנתית לעניין שנת 2018 אינה מוגשת יחד עם הצעת חוק התקציב השנתי לאותה שנה, וממילא נוצר קושי ממשי לבצע את הפעולות המאזנות הנדרשות כאמור, בעיתוי זה.

לאור האמור, מוצע לתקן את סעיף 2(7) (ב) לחוק ההתאמות, כך שהוראות סעיף 40א(ב) לחוק יסודות התקציב לא יחולו לגבי תכנית התקציב התלת-שנתית לעניין שנת 2018, ולא יהיה צורך בביצוע הפעולות המאזנות במועד זה יחד עם הגשת התכנית האמורה. יצוין כי ההסדר האמור זהה במהותו להסדר שקבוע בסעיף 40א(ט) לחוק יסודות התקציב לעניין הגשת תכנית תלת-שנתית מעודכנת באמצע שנת התקציב, שאינה מוגשת מטבע הדברים יחד עם הצעת חוק התקציב השנתי, ושלעניינה נקבע במפורש שלא יהיה צורך בביצוע פעולות מאזנות ככל שהתגלה הפרש בין תחזית ההוצאות לסכום ההוצאה הממשלתית המותרת לאותה שנה.

עוד יצוין כי יחד עם אישור הצעת תקציב המדינה לשנת 2019, אישרה הממשלה תכנית תקציב תלת-שנתית הכוללת את הפעולות המאזנות הנדרשות לכיסוי הפרש בין ההוצאה הממשלתית המותרת לשנים 2020 עד 2023 לבין תחזית ההוצאות באותן שנים.